

DÍVKA
V MODRÉM

Felix Achilles de la Cámara

Městská knihovna v Praze

půjčuje

knihy, audioknihy,
obrazy, deskové hry...

nabízí prostory pro

samostatné studium,
skupinová setkání,
přednášky, konference...

pořádá

autorská čtení, přednášky,
koncerty, filmové projekce,
akce pro děti...

poskytuje online služby

e-knihy, digitalizované dokumenty,
přednášky, kurzy...

podporuje tvoření v kreativních dílnách

DOK16 pro práci se dřevem a papírem
Atelier pro šití a vyšívání

Suterén pro 3D tisk, knižní vazbu, kaligrafii a pyrografii

mlp.cz
e-knihovna.cz
knihovna@mlp.cz
facebook.com/knihovna

Dívka v modrém
Satirický román

Felix Achilles de la Cámara

Znění tohoto textu vychází z díla [Dívka v modrém](#) tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Evropské vydavatelstvo v Praze v roce 1942. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

Text díla (Felix Achilles de la Cámara: Dívka v modrém), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uvedte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 24. 3. 2023.

OBSAH

„Dívka v modrém“ se vydává na cestu	6
DÍVKA V MODRÉM.....	11
I.....	13
II.....	28
III.....	41
IV.....	53
V.....	75
VI.....	86
VII.....	98

„Dívka v modrém“ se vydává na cestu

V českém filmu vládne praxe, která až dosud je také téměř jeho výhradní specialitou: většina výrobců a režisérů totiž s oblibou sahá po románech nebo divadelních hrách a domnívá se, že tak se nalezne zaručeně úspěšný filmový námět. V zahraničí se to děje velmi zřídka – nevedou-li totiž výrobce zájmy ryze „kšeftařské“, tj. pokud možno nejvíce vytěžit z titulů slavných, populárních nebo módních literárních děl a jmen jejich autorů. Obvykle se po takovéto realizaci dostavuje také pouze finanční úspěch, neboť zfilmování všech oněch slavných románů a divadelních her po stránce umělecké (ve smyslu pojetí a často i v hereckých výkonech) většinou spíše zklamalo.

V českém filmu, jak jsem již podotkl, sahá se po románech a divadelních hrách netoliko z obchodního hlediska, ale i z pohodlnosti, neboť výrobce je zbaven přemýšlení, jak asi film dopadne; má přece před sebou již literární „vzorek na ukázkou“! A zodpovíte-li si, kolik českých románů bylo přeloženo do jiných řečí (kromě býv. „hradních“ autorů, jejichž vydávané knihy v zahraničí byly bohatě subvencovány býv. ministerstvem zahraničí), pak máte rázem zodpověděnu otázku, proč český film je tak málo – pokud námětů se týče – vhodný pro export!

Dotýkám-li se této otázky, činím tak proto, že jsem sám po léta pracoval jako filmový autor v Berlínu, v Paříži a pro USA, a že, ačkoliv jsem autorem četných románů a divadelních her, nikdy jsem se nesnažil o zfilmování těchto svých prací, neboť při své dvacetileté filmové praxi jako filmový autor musím doznat, že bych pocítil zklamání při spatření sebelépe zfilmovaného svého knižního románu! Každý z nás má přece rád své děti – i když jsou literární!

Zfilmování románu nemůže totiž nikdy odpovídat správné představě autora; vždyť buď je děj románu příliš obsáhlý – a tenkrát scenárista je nucen pro filmové zpracování vybrat z románu pouze to, co „jeho představě“ o filmovosti nejlépe vyhovuje, a pak ještě pro filmové požadavky podle svého upravit vybranou část děje (a to bez ohledu na poslání knižního zpracování, bylo-li takového poslání!), anebo při nedostatečnosti dějových zápletek, které předpisuje film, přidat podstatnou novou část děje a změnu zápletek, o které se autorovi ani nesnilo! Poslední platí speciálně o divadelních hrách.

Ale mnohé autorově ješitnosti to lahodí, že jeho román bude zfilmován – a pak je tu i otázka finanční!

V Čechách a na Moravě se tudíž téměř nepíše původní filmové náměty!

Ovšem povolání filmového autora, či spíše autorů jednoho filmu v širším slova smyslu: tj. autora námětu, dialogů – libretistů a scenáristů, není příliš vděčné. K jejich oslavě se nedá používat trvalé reklamy jako u knižních autorů se starými politickými legitimacemi v kapsách nebo autorů již dávno v chudobě zemřelých a dnes teprve oceňovaných. – Že se o nich zmiňuje filmová kritika? Ale tu v Praze nejvýše čítají v kavárnách herci a intelektuální fanouškové, zatímco široké obecnstvo – vzhledem k české kritice pro její štěstí, alespoň ve většině případech – se jimi ovlivňovat nedá. Spíše naopak! Ostatně tato otázka by byla případem pro sebe.

Ano, povolání filmových autorů není zdobeno vavříny světské slávy, každému umělci tak milé. Obecnstvo „chodí“ na své filmové hvězdy a nanejvýš si zapamatuje jméno režiséra, česká reklama a tisk, alespoň na úkor autorů, usnadnily mu to tím, že se píše o filmu režírovaném panem X nebo Y jako o „X-ově filmu“, ale kdo z řad diváků si povšimne krátkého titulku se jménem autora původního námětu, zvláště není-li týž známý ze své činnosti knižní nebo divadelní?

O těchto filmových autorech – tak jako o technických tvůrcích filmů – platí v malé obměně tak často citovaná slova:

„Není-liž to filmovému divákovi zcela jedno, napsal-li nebo pracoval-li na filmové realizaci jeden nebo dva nebo tři? Obecenstvo je nevděčné oproti nám, kteří mu tolik přinášíme pro jeho rozptýlení. Nikdo se nestará o autora. Je tomu právě tak jako u oněch oblíbených songů, které zpívá a hvězdá celý svět a po roce na ně zapomene. Zapomene na ně tak jako na malý, krátký flirt, který jsme kdysi prožili. Po letech se vybaví v mysli takový film s tím či oním hercem, vybaví se název filmu, ta či ona píseň – ale kdo pak se již pamatuje, kdo byl autorem? Člověk dostane za svou práci zaplacení – a to je vše!“

A výše autorských honorářů v Praze je tak dobře známá, že není třeba ani o tom se šířit!

Přece však na štěstí i v Praze jsou umělci, pro něž, ač široké veřejnosti zůstávají neznámými, je práce pro film vším! A k povzbuzení jejich další činnosti a k povzbuzení příštích autorů původních filmových námětů, jichž český film má tak zapotřebí, jsou psány tyto řádky.

Proti obvyklé šabloně české filmové výroby je případ „Dívky v modrém“ pro české poměry tak zcela obrácený jako pro zahraničí zcela běžný! Teprve po jejím filmovém úspěchu přistupuji k jejímu knižnímu zpracování, a to na četná přání z řad filmového obecenstva. Tomu tudíž předkládám dnes „Dívku v modrém“, psanou podle filmu, tj. s použitím původního námětu, dialogů a scénáře režiséra Otakara Vávry a Oldřicha Nového, mého tehdejšího prvního spolupracovníka scenáristy Josefa Macha a Taťany Kubátové, coby specialistky pro úpravu vysokoškolské staročeštiny Blanky z Blanckenbergu. Tím tudíž se vyplní přání čtenářů z řad filmového obecenstva, že při čtení následujících stránek si v mysli vybaví viděný film, tak jako to činím já při jejich psaní.

Knižní vydání je však také holdem všem tvůrcům filmu „Dívky v modrém“, jejichž jména uvádím v pořadu filmových titulků:

LIBRETO: O. Vávra, O. Nový, Josef Mach a autor
SCÉNÁŘ A REŽIE: Otakar Vávra
KAMERA: J. Roth
HUDBA: J. S. Nováček
ZVUK: F. Šindelář
STŘIH: A. Zelenka
STAVBY: arch. Zázvorka
PRODUKCE: Lucernafilm (předseda M. Havel – ředitel V. Brož)
PRODUKCI VEDL: J. Sinnreich
(Film byl realizován v ateliérech na Barrandově.)

V HLAVNÍCH ÚLOHÁCH:

KOMTESA BLANKA Z BLANCKENBERGU: Lída Baarová
(pocťená za svůj herecký výkon v „Dívce v modrém“ státní cenou)
DR. JAN KARAS, notář: Oldřich Nový
HOUŽVIČKA, kancelista: J. Lázníčka
PÍ OTYLIE, hospodyně: A. Nedošínská
MUDR. PACOVSKÝ: B. Veverka
ING. ČÁDEK: F. Paul
PÍ SMUTNÁ, mladá vdova: N. Gollová
PÍ SMRČÍNSKÁ: R. Šlemrová
SLÁVINKA, její dcera: S. Langová
HRABĚ KAREL LANDA: J. Bělský
KYLIÁN, kastelán na zámku: V. Majer
VELKOSTATKÁŘ KUBELKA: V. Řepa
ELEGÁN, syn místního lékárníka: J. Vondrovič
MUŠKETÝR – LUČINSKÝ BÁSNÍK: F. Kreuzmann
v dalších úlohách: Jindra Hermanová, J. W. Speerger, K. Veverka aj.

Často mi byla kladena otázka, jak vznikl můj námět „Dívky v modrém“?

Tento námět je vpravdě obměnou mé „Kleopatry v Paříži“: Po léta se obírám egyptologií a po léta jsem žil v Paříži. A právě do tamějšího prostředí – k porovnání obou kultur – jsem ve filmovém námětu, později i v divadelní hře – vzkřísil Kleopatru, nejgeniálnější z žen..., jejíž posmrtné ostatky odpočívají kdesi v zahradě francouzské národní knihovny.

Po Paříži následoval můj pobyt v Praze. Na své obvyklé procházce v malém parku na Kampě přemýšlel jsem o novém filmovém námětu...

Na druhém břehu: Národní divadlo! Tenkrát se mi v mysli vybavila nezapomenutelná premiéra „Cyrano de Bergerac“ – Cyrano: Eduard Vojan, hrabě de Guiche: Miloš Nový, Kristian: Eduard Tesař, Le Bret: Jiří Steimar, Ragueneau: Eugen Viesner a Roxana: Anna Sedláčková!

Roxana! Roxana se svým půvabem pařížské precieusky!

Ale není přece možné pro český film oživit Roxanu! A tu jsem si vzpomněl na komtesku Blanku z Blanckenbergu, na „Dívku v modrém“, obraz, kterého by byl hoden štětec Škrétův...

Čtenáři mých románů a novel dobře znají můj „genre“, a proto k vysvětlení ještě podotýkám, že jsem se rozhodl napsat vpravdě filmovou satiru na svá obvyklá pojetí, dokonce i na Gretu z Blanckenbergu – hrdinku románu „Hvězda – která – padla“.

Ostatní vzory pro své hrdiny jsem nemusel hledat, neboť – byť by se to zdálo sebenapravděpodobnější – znám v Praze dr. Karasovi podobného doktora práv, i Vlastě podobnou vysokoškolačku. A pokud těch vdavekchtivých dam se týče – ty znáte jistě všichni! Námět byl tudíž dán – jeho pojetí a obsazení rolí ve filmu s maestrií převzal Otakar Vávra – a tak „Dívka v modrém“, počínajíc zimními měsíci roku 1940, se zjevuje na stříbřitém plátně biografů.

De la Cámara

V Praze 1941

DÍVKA V MODRÉM

Tvůrcům filmu Dívka v modrém

I

„Dívka v modrém“ se objevila prvně v životě dr. Jana Karase za slunného odpoledne koncem jara tohoto roku. Hodinu předtím seděl ještě Karas s inženýrem Čádkem u svého společného přítele doktora Pacovského. Lékař měl již tak jako tak po ordinaci, která se vyplácela pouze po dobu sezony, kdy tři tisíce obyvatel jejich Lučina každoročně vzrostlo o několik desítek letních hostů, většinou z Prahy. Lučínská společnost „vrchních deseti tisíc“ – jak s oblibou říkávala paní Smutná, které na nějaké té nule, kromě odhadu jmění notáře Karase, nezáleželo –, tato společnost si v ničem nezadávala v „chicu“ velkoměstských hostí, ba dokonce žárlivě dbala o to, aby bohyně Elegance požívala i v ostatních měsících v Lučíně nezměněného kultu.

Notář dr. Karas byl čítán paní Smutnou mezi sloupy lučínské smetánky, dokonce za sloup takové síly, že kdyby nějaký pochybovač vzkřísil Samsona, aby jím otrásl, Samson, pouhým mrknutím poznáv marnost své námahy, by si odfrkl a raději by se vrátil do své kapitoly ve Starém zákoně. A jak by ne! Předně pan notář byl mužem střední postavy v nejlepších letech, byl příjemný a docela hezký, třebaže se nepodobal oněm mužům, které vídáváme v magazínech na reklamách různých kolínských vodiček. Nevybral-li by si malíř Jana Karase za model pro kolínskou vodu, nenalezl by za to vhodnějšího představitele, ba přímo živou reklamu pro „X pastu na zuby“, neboť dvě řady skvělých zubů byly předností lučínského notáře právě tak znamenitou jako jeho jmění, zděděné po předcích a rozmnožené jejich poslední staromládeneckou ratolestí. A nyní si k tomu ještě přimysleme neodolatelný úsměv, který podmaňoval všechny vdavekchtivé lučínské slečny i vdovy, a který odzbrojoval i posluchače při přednášce o teosofii, kterýmžto mukám v této chvíli byli právě vystaveni doktor Pacovský a inženýr Čádek.

Jan Karas měl totiž také svého koníčka. Někdo sbírá nálepky z krabiček na zápalky, jiný knoflíky, jiný opět dámské punčochy (prosí se o sdělení adresy, Věra jich spotřebuje celou spoustu, a tak v nynější době bych se zajímal zvláště o hedvábné, které vyměním za jiné užitečné domácí předměty), někdo zase doma pěstuje alpinky a na zahrádce kaktusy – nebo opačně. Pan notář Karas pěstoval teosofii. Reinkarnace a Karma byly mu tak běžným oborem jako antroposofie a christosofie. Doktor Pacovský, dovolávaje se svědectví inženýra Čádka dokonce tvrdí, že když se soudnímu radovi Lebedovi narodil syn, notář Karas, jenž mu byl za kmotra (tomu synovi, ne soudnímu radovi), jako kmotrovský dárek napsal – s ohledem na pana soudního radu Lebedu – vitaesofické pojednání: „Die Mysterien des Geistes des Sohnes und des Vaters“ čili „Mysteria synovy a otcovy duše“, nad kterýmžto darem novokřtěnec i jeho otecko dojetím společně zaplakali. Karasova hospodyně paní Otylie, kterou notář zdědil po svém otci, který ji zase převzal po Janově dědečkovi, všeka rozrušena se svěřila notářovu faktoru Houžvičkovi (byl pravou rukou starého pána již v době, kdy paní Otylie nastoupila u Karasů místo), že „mladej pán“ se v poslední době z těch duchů ještě zblázní, a proto že je na čase, aby se oženil!

„Inu, je tejkonc nějakej divnej!“ poznamenal filosoficky Houžvička a odšoural se do kanceláře.

A ten „nějakej divnej“ právě v té chvíli v lékařově pracovně vykládal oběma přátelům, energicky rozkládaje rukama:

„Je značný a zásadní rozdíl mezi mnou a mými ‚také‘ vědeckými kolegy,“ a Karas se jakoby namátkou zahleděl na doktora Pacovského, který se diskrétně ušklíbl, načež pokračoval: „Kdežto oni se křečovitě drží zábradlíčka tak zvaných vědecky ověřených fakt, ze strachu, aby se nezřítily do propasti báchorek, pověr, fantazií a jak se jmenuje vše, co nelze ověřiti našimi hrubými smysly, já mám sílu a odvahu se zadívati pátravým zrakem do propasti temnot a záhad. Konstatuji, že...“

„A já konstatuji,“ přerušil Karase inženýr Čádek, dívaje se na hodinky, „že je nejvyšší čas, abychom šli do zámku, máš-li v úmyslu se zadívatí pátravým zrakem notářským na uspořádání věcí, vybraných tvým klientem pro aukci, a to dříve, nežli se tam nahrne celý Lučín!“

Jan Karas povzdechl, pohlédl vyčítavě na usmívající se přátele, pak povstal a vztáhl ruku po klobouku...

Když zemřel majitel lučínského barokového zámku – jehož suchopárny popis najdete v každém lepším průvodci – poslední z hrabat Pštrossů, nikdo tradičním gestem nezlomil nad hrobem jeho erb. Věčně melancholický kastelán Kylián, jemuž pro jeho zasmušilé vzezření a vytáhlou, vždy černě oblečenou postavu v Lučíně neuctivě přezdívali „Ján-za-chrta-dán“, se spokojil tím, že černým flórem zakryl znak Pštrossů nade dveřmi zámeckého sálu, kam byla snesena řada starožitností: obrazů, knih, nábytku, lustrů, porcelánu, koberců, výšivek a zbraní. Vnitřek sálu by se byl podobal skvělému muzeu, kdyby každý předmět nebyl nápadně očíslován – příprava to k dražbě.

Kastelán se zasmušile pohyboval mezi těmito naposledy seskupenými důkazy sběratelské vášně svého bývalého „milostpána“ a svým výrazem připomínal člověka, jenž je účasten zádušní mše za vroucně želeného příbuzného. Přesto však jeho zkušené oko občas spočinulo na sloužících, kteří ve smutečních livrejích stáli při stěnách, střežíce na stolech a ve vitrínách vystavené věci, mezi nimiž se procházeli lučínští páni a dámy s katalogy v rukou, prohlížejíce si jednotlivá čísla, snažili se vybavovati si skandální historky, které by se mohly k tomu či onomu předmětu pojití.

„Ján-za-chrta-dán“ se tvářil jako uražené božstvo, příliš povznesené nad tento měšťácký dav, který převyšoval ostatně o celou hlavu, a jeho výraz se ještě více zachmuřil, když pohlédl ke schodišti. Tam jako Napoleon s pobočníky stál notář Karas se svými přáteli. Kylián, postřehnuv, že mu nevěnují pozornost, rychle přistoupil k velkému

obrazu v těžkém dobovém zlaceném rámu a nepozorovaně zatáhl zlostně jeho ochranný závěs.

V té chvíli doktor Pacovský se obrátil ke Karasovi a spokojeně poznamenal:

„Zájem je ku podivu veliký. Budeš mít snadnou práci s dražbou.“

Neviděl jsem sice Napoleona při bitvě u Waterloo, ale Karas se tvářil asi obdobně, když řekl:

„Nediv se, rod Pštrossů byl bohatý, zde jsou vzácné věci. Rozprodává se jen malá část. Všecko ostatní převzal nový majitel, hrabě Landa...“

Dr. Karas se obrátil k inženýrovi Čádkovi a poznamenal jaksi nejistě:

„Ale divím se, že chce žít v takovém starém zámku. Já tu mám takový divný pocit...“

Čádek vykulil oči:

„Proč divný pocit?“

Karasův hlas se změnil téměř v šepot:

„Všechno zde působí tak tajemně...“

Zatímco Čádek se rozchechtal, lékař notáře okřikl:

„Prosím tě, nezačínej už zase!“

Dr. Karas se zatvářil uraženě, pak se jal obhajovati:

„Ne, vážně, Pacovský, tak já jsem právě včera čet'...“

Pacovského ruka se výhružně zvedla:

„Tak dost!“

Notář se lehce příkrčil a jeho ústa se stáhla v jakýsi nasmělý, omluvný úsměv. Doktor Pacovský však již mu nevěnoval pozornost, nýbrž významným pohledem upozornil Čádku na kastelána, který komicky konsternován se právě ploužil kolem nich.

Karas si rovněž povšiml Kyliána a soucitně ho oslovil: „Jak se daří, pane kasteláne?“

Tázaný se zastavil, upřel svůj vyčítavý zrak na notáře a místo odpovědi pouze tragicky z hluboka povzdechl.

„To se mračíte na mne, nebo tak vůbec?“

„Ján-za-chrta-dán“ se napřímil, podobaje se tak velkému vykřičníku výčitky:

„Na vás, pane notáři, i vůbec.“

Dr. Jan Karas je mužem velmi smířlivým a proto přistoupil ke kastelánovi a poklepal mu bodře na rameno, mluvě neméně bodře:

„Ale, milý pane kasteláne, vždyť nemáte nejmenší příčiny. Snad byste se na mne nemračil proto, že vedu dražbu pozůstalosti nebožtíka pana hraběte... Vy přece zůstanete na svém místě!“

Pan kastelán se nedal vymaniti ze své roztrpčené zádumčivosti, ba naopak, téměř podrážděně se utrl:

„Ale za to se musím rozloučiti s tím, co mám nejraději...“ A nevšímaje si přítomných, jejichž jsoucnost se pro něho počala rozplývati jako sněhulák v prvních teplých paprscích březnového slunce, s novým povzdechem a zrakem upřeným kamsi v neurčito, pokračoval jakoby v transu:

„... co jsem se ho naopatřoval, takový krásný obraz!“

Notář se pokusil zažertovat:

„Nějaký obraz! Co je to proti věčnosti!“

V odpověď zazněl nový hluboký povzdech:

„Ach jo...“

Doktor Pacovský, který se zdál vzdechy kastelánovy počítati, pootočil se nyní směrem jeho pohledu, a oba přátelé následovali jeho příkladu. A tu všichni spatřili veliký obraz v starodávném zlateném rámu, diskrétně zakrytý rouškou, kterou jeden ze sloužících právě rozhaloval, při čemž až k nim dolehlo zlostné hubování:

„Kdo to tady pořád zatahuje? Člověk se nesmí ani votočit!“

Kastelán se tvářil velmi povzneseně, ignoruje sluhovo bručení, avšak povšimna si, že inženýr Čádek s Pacovským s náhle probuzeným zájmem zamířili k obrazu, jal se jim s novým povzdechem rezignace kráčet v patách.

Karas již již chtěl jíti za nimi, když tu roztomilý hlásek, který zazněl za jeho zády, jej přinutil k ohlédnutí.

„Dobrý den, pane notáři!“

„Rukulíbám, milostivá paní...“ zašeptal stydlivě Karas, zmateně se ukláněje a usmívaje se svým „neodolatelným“ úsměvem na paní Smutnou.

Stála-li Paříž za mši, paní Smutná stála za víc nežli za jediné pousmání – to bylo alespoň přesvědčení inženýra Čádka, třebaže ho doposud před nikým nahlas neproslovil. Dr. Karas se v této chvíli také snažil ze všech sil, aby přemohl svůj ostych, vždyť paní Smutná...

Představte si mladou, stěží osmadvacetiletou ženu, a vdovičku k tomu, líbezně plavých vlasů a šedivých očí, s jakou se zřídka kdy setkáte v Praze a tu ještě všichni muži se za ní ohlédnou a den se jim hned zdá být veselejší. Její obočí bylo sice klíšťkami koketně upraveno, právě tak jako rtíky se zardívaly nejmódnějším pařížským odstínem rouge, ale to toliko zvyšovalo pikantérii smělého nosíku. Co na tom, že její štíhlá postava byla trochu výstředně oblečena podle poslední módy, když paní Smutná s roztomilým úsměvem, který kouzlil jí na tvářích rozkošné důlky, kývla neméně rozkošným prstíčkem na Karase, jemuž v uších maně zazněla píseň: „... stála, na mě se smála, kývala prstíčkem: Pojd', hochu, blíž!“

A ten, jenž vůči záhrobí nejevil žádné bázně a pro něhož všichni démoni Asýrie a Babylonie byli dobrými známými, s pocitem bázkivosti, který však přece působil tak příjemně jako za parného léta náhle polknutý velký kus zmrzliny, postoupil kupředu, když tu náhle ho zarazilo energické zvolání, jež mělo býti tak trochu i pozdravem:

„Pane notáři!“

Pan notář, poznávaje hlas, tím prudčeji se obrátil.

Rezolutním krokem přicházela k němu as pětactyřicetiletá dáma, jež právě tak jako paní Smutná byla jakoby vystřižena z obrázku

mondénního časopisu. Usmívala se na Karase přímo s mateřskou laskavostí a blahosklonností tak jako jedna z nejdůležitějších členek lučínské smetánky, již paní Smrčínková – alespoň podle vlastního přesvědčení – také byla.

Nešťastný notář se pousmál jedním koutkem, a daleko uctivěji nežli v prvním případě řekl: „Rukulíbám milostivá...“

V té chvíli paní Smrčínková sáhla za sebe a v pravém slova smyslu jaksi zezadu vytáhla svou dceru, as sedmnáctiletého žabce, a stavíc ji energicky vedle sebe, přikázala:

„Podívej se, Slávinko, pan notář! To je náhoda!“

Paní Smrčínková před celým Lučínem jednala se svou dcerou jako s dítětem, ačkoliv Slávinka i tentokráte, a to spíše ještě nežli kdy jindy, byla ustrojena jako mladá dáma na vdávání. Křivdili bychom její matince, kdybychom ji snad podezírali, že nemá dobrý vkus. Vyznala se až příliš znamenitě v umění vytvořiti ze své dcerky prvotřídní „vzorek dcerušky na vdávání“ a Slávinka, ve svém moderním, černém širokém sombreru, černém kostýmu s bílou blůzičkou, se podobala malé zlatovlasé Mexičance, přenesené do prozaického ovzduší barokové síně lučínského zámku. Co si Slávinka o tom všem myslela, to prozatím je těžko uhodnouti, neboť jako přísně držená dceruška, s bezmeznou poslušností k jásavému příkazu své matinky, v té chvíli způsobně odpověděla:

„Ano, maminko.“

Paní Smrčínková, aniž by změnila svůj nadšený úsměv, uměle vykouzlený při spatření notáře Karase, s nenapodobitelnou tváří tiše, přísně zasykla:

„Máš pozdravit!“

Slávinka naučeným pukrlátkem pozdravila:

„Dobrý den!“

Karas se na Slávinku usmál, jako se usmíváme na dítě, kterému se podařilo říci celou větu. Pak odpověděl:

„Dobrý den, slečno.“

Na jeho slova se bezprostředně navázalo netrpělivé zakašlání, a když se téměř ulekaně ohlédl, jeho zrak se střetl s pohledem paní Smutné, který sám o sobě, i bez sklonu hlavy a podrážděného gesta ruky, jasně říkal:

„Hlupáku, jak dlouho mne necháš ještě čekat?!“

Karas si v té chvíli připadal jako Buridanův osel, až na to, že naprosto postrádal chuti zakousnouti se vlevo nebo vpravo, do malé Mexičanky, včetně její maminky, nebo do ovdovělé lučínské wamp. Ale jelikož paní Smutná měla přece své jakési tajemné kouzlo, a Jan Karas pro veškeré tajemnosti i kouzla zuřivě fandil, omluvně se usmál k vdovičce.

„Ano, již jdu...“ říkal úsměv, který při pootočení hlavy k paní Smrčínkové se Slávinčkou se změnil v pokornou omluvu. Slávinčina maminka mu usnadnila rozhodnutí tím, že chtíc nechtíc se musela obrátit a pohlédnout do vitríny na jakési starobylé krajky, které zdobily kdysi nějakou favoritku nebo prabábu hrabat Pštrossů.

Karas použil této chvilkové nepozornosti a přiblížil se k paní Smutné, aniž si uvědomil, že jeho přátelé je po celou dobu pozorují.

Inženýr Čádek, který zaujal poblíže obrazu v zlaceném rámu s doktorem Pacovským své pozorovací stanoviště, prohodil ironicky:

„Tak se mi zdá, že se tu nevydražují jenom starožitnosti.“

Pacovský kývl hlavou:

„Ó, to přece Slávince – totiž její matince nemůže vadit... a... a paní Smutná...“

Holé ouško elegantní vdovičky bylo skvělou anténou, a tak sotvaže paní Smutná zaslechla své jméno, neobrátila se, jak by každý očekával, naopak, rozkošně naklonila hlavu a ze strany pohlédla na Karase. Při tom zaprosila něžně:

„Vy mi, prosím, tak neříkejte. Víte přece, že jsem se kvůli tomu jménu dala rozvést. Co na tom, že Smutný dnes je už nebožtíkem – zato já nechci být Smutná...“ Její hlas zazněl ještě mazlivěji:

„Říkejte mi paní Růženko, nebo jen Růženko, když – budeme sami, ano?“

Významná pomlčka před posledními slovy zapůsobila na Karase, který rozpačitě, s hrdinsky potlačovanou básní, přikývl:

„Prosím, milostivá, eh – Růženko – Smutná...“

„Bože, co bych za to dala,“ zazněl vroucný povzdech, „kdybych mohla změnit své jméno, abych nebyla Smutná!“

„Jakpak ne!“ vpadla Smutná do řeči paní Smrčínková, v rozhodnou chvíli se obracejíc od vitríny, od které odtrhla Slávinku a jakýmsi speciálním hmatem z „catch as catch can“ čili „chyt' ho, jak můžeš“ ji „dopravila“ před udiveného Karase a pohněvanou Smutnou. Ale v té chvíli již paní Smrčínková s obratnou taktikou, tentokráte sladce, opakovala k Slávince: „Jakpak by se panu notáři nelíbily...!“ a její hlas přímo oplýval medem, když zašveholila ke Karasovi:

„Slávinka se vám stydí ukázat své nové šaty, bojí se chudinka, že by se vám třeba nelíbily...“

Následoval nový nenápadný hmat z „catch as catch can“ a Slávinka se ocitla téměř v Karasově náruči.

Notář sňal skřípec, a dívaje se „skrz“ Slávinku, jako by byla průhledná, řekl zdvořile:

„Krásné.“

Paní Smutná pokrčila nosík:

„Moc hezké!“

A paní Smrčínková se počala rozplývati štěstím:

„No vidíš, Slávinko, a ty se pana notáře stydíš!“

Slávinčina ústa se roztáhla v úsměv – ale kdo může tvrdit, že ví, co si myslí sedmnáctiletá „Mexičanka“, i když se usmívá?

Karas se za tohoto soustředěného útoku na svou staromládeneckou svobodu počal opět stydět. Jeho přátelé, kteří jako dva „váleční pozorovatelé“ zpovzdálí pozorně sledovali ofenzivní tažení dvou představitelk lučínské smetánky, povážlivě pokyvovali hlavami. Čádek se pojednou zasmál: „Jeho štěstí, že se tak stydí. Alespoň se neodváží ve slabé chvílce požádat některou o ruku.“

Doktor Pacovský však nesdílel jeho veselost:

„Anebo se jednou neodvážím odmítnout, až bude o ruku požádán!“
poznal vážně a dodal s důrazem: „Vidíš přece, kdo je v ofenzivě.“

Čádek pokrčil rameny:

„Taky možná. Jeho peníze jsou opravdu neodolatelné. Musíme ho mít pod dohledem.“

Doktor Pacovský přikývl na souhlas a obrátil se, aby konečně si prohlédl věci vystavené pro aukci, když tu polohlasně vykřikl.

Čádek se prudce obrátil a také on nemohl potlačit mimovolný úžas: rouška z obrazu byla stažena a z těžkého dobového zlaceného rámu se na ně záhadně usmívala krásná komtesa v životní velikosti a v tři sta let starém obleku:

„Dívka v modrém...“

Téměř každý alespoň slušný hrad má svou „Bílou paní“, „Rytíře bez hlavy“ (což je míněno pouze ve smyslu obrazném, neboť rytíř ji o půlnoci vždy nosívá způsobilně pod paží) nebo jiné více méně estetické strašidlo. Hrad v Lučíně v dobách, kdy patřival hraběcímu rodu Blanckenbergů, byl proslulým svou „Dívkou v modrém“. Její historie však upadla v zapomenutí ode dne, kdy hrabě Jeroným z Pštrossů získal koupí lučínský hrad, který dal přestavěti na nynější barokový zámek.

„Světská sláva – polní tráva,“ říkávají staré babičky v Lučíně, kde hrdé jméno rodu z Blanckenbergu upadlo v zapomenutí, třebaže obraz osudné „Dívky v modrém“ nadále visel v zámecké galerii. Ale o „Dívce v modrém“ se již také nemluvilo. Snad se pohněvala tím, že její sídlo bylo přestavěno, snad jí nebyl rod Pštrossů dosti vznešený – krátce, přestala se za nocí zjevovati na lučínském zámku právě tak jako její vzdálená příbuzná „Bílá paní“ v Jindřichově Hradci.

Alespoň takové bylo naše přesvědčení až do této chvíle, ačkoliv rozhodnutí nového zámeckého majitele, hraběte Landy, že obraz „Dívky v modrém“ má býti v aukci prodán, se zdálo nasvědčovati

tomu, že tato komtesa z Blanckenbergu je schopna nadále prováděti své povedené kousky, třebaže tyto diskrétností zámeckého služebnictva by zůstaly utajeny. Snad by tomu nasvědčovalo i nynější kastelánovo chování. Což nebyl od otevření výstavy předmětů, určených pro aukci, přímo v konsternaci a nesnažil se – ovšem vždy nepozorovaně, jak jsme toho již sami byli svědky – aby zatahoval přes obraz ochrannou roušku? Nebo se snad bál, aby záhadná krása „Dívky v modrém“ nebyla urážena okukováním obyčejných lučínských smrtelníků...?

Komtesa Blanka z Blanckenbergů, již představoval obraz, nazvaný podle šatů blankytné barvy „Dívka v modrém“, byla jistě za svého života obdivuhodnou kráskou. A pohled jejích velkých očí, zasněný úsměv rtů, vyzývavě vykrojených a svádějících k polibkům, jež bývaly žhavě opětovány, ještě dnes vyzařovaly a dýchaly z obrazu zvláštní kouzlo. Kouzlo takové síly, že toliko s námahou jste se mohli z něho vybaviti.

Ovšem, takový lučínský notábl, jako je doktor Pacovský, nebo jeho mladší druh, inženýr Čádek, jsou lidmi příliš materialistickými, a proto také jejich úžas byl vzbuzen něčím zcela jiným.

Pacovský totiž, pohlížeje na „Dívku v modrém“, nepodlehł žádnému zvláštnímu kouzlu, neboť zcela prozaicky zvolal:

„Ale to je Vlasta!“

Pak přistoupil blíže k obrazu a přitakal si:

„Vážně, celá Vlasta. Podívej se! Taková podoba!“ Zavrtěl hlavou.
„To je k neuvěření!“

Čádek skepticky mávl rukou.

„No, snad znám svou neteř líp než ty!“ zadurdil se doktor.

„Tak se podívej na ty vlasy? Vlasta má přece docela jiné! Černější!“

Pacovský zaváhal:

„No to má. Vlasy jsou jiné, ale jinak je to celá Vlasta.“

„A ústa? Všiml sis důkladně jejích úst?“ naléhal Čádek.

Pacovský se náhle zarazil:

„Ty ano?“

Inženýr Čádek si nepovšiml změny doktorova tónu a téměř v nadšení vybuchl:

„Ani porovnání!“

„Ale, ale...“ a lékař změřil si svého přítele. Pak se opět věnoval prohlížení obrazu:

„No, ale jinak, postavou je to přece celá...“

„Ta by se ti poděkovala.“

„Ovšem, postavu nemá takovou, ale je taky taková něžná a milá. Milá je jako Vlasta.“

„Milá?“ zachichtl se Čádek. „Podívej se na ty zlé tahy v obličeji!“

Pacovský se pokusil o zoufalou kapitulaci:

„No, máš pravdu. Ty tahy nestojí za nic. Kdepak Vlasta, je milá. To je docela něco jiného.“

„No tak vidíš.“ A inženýr Čádek byl spokojen, zatímco jeho přítel si chtěl kapitulaci přece jen osladit, dodávaje:

„Ale jako obraz je to docela hezké,“ a obrátiv se ke kastelánovi, který se přiblížil k obrazu, jako by ho chtěl chránit, otázal se:

„Pane kasteláne, nevíte, kdo to maloval?“

Kastelán se rozhlédl kolem, a zjistiv, že kromě notáře Karase, „hlídaného“ paní Smutnou z jedné strany a paní Smrčínskou, táhnoucí Slávinku, ze strany druhé, se kolem obrazu nakupili i jiní zvědavci, narovnal se důležitě a vážně řekl:

„Neznámý malíř asi před třemi sty léty,“ a s jistou ironií, ale i poněkud bázlivým hlasem se zeptal:

„Zajímáte se o tu ‚Dívku v modrém‘, pane doktore?“

„Líbí se mi. Koupil bych ji.“

Kastelán Kylián, zaslechnuv lékařovu chválu, vzplál nadšením:

„Je to vzácná práce. Všimněte si těch barev a té kompozice, je to zkrátka mistrovské dílo a ještě víc!“ Načež, jako by vyslovoval největší přednost obrazu, slavnostně pronesl:

„Ten obraz je také prokletý!“

Kastelánova slova v staré zámecké síni se neminula účinkem.

Páni se zarazili, dámám přeběhl mráz po zádech. Kdosi lehce vypískl, ale tu již paní Smutná nadšeně vpadla:

„Prokletý!“

Inženýr Čádek se naklonil k pikantní vdovičce a podotkl posměšně:

„To se ovšem jenom povídá.“

„To se ovšem jenom povídá!“ opakoval Karas jako ustrašená ozvěna.

„Ján-za-chrta-dán“ se zatvářil tak, že v té chvíli plně opodstatňoval svou přezdívku:

„Totiž, že náš starý pan hrabě zemřel mezi veselými děvčaty následkem přílišného požití vína – to se taky jenom povídá!“

Kastelán se tajemně rozhlédl, a jako by ještě v této chvíli byl ustrašen vzpomínkou, pokračoval temně:

„Pravda je, že jsem ho našel zhrouceného pod tímto obrazem. A na stejném místě byl nalezen jeho otec, děd, praděd, a všichni se stopami zubů upíra na hrdle...“

Po Kyliánových slovech zavládlo ticho. Nikdo se neodvážil podívat se na obraz, třebaže všichni se začali jaksi rozmrzele usmívat.

„Nesmysl!“ přerušil mlčení Čádek.

Doktor Pacovský, upamatovav se na své lékařské povolání, se obrátil ke skupině, již tvořili vesměs jeho stálí pacienti a pronesl rozvážně:

„Prosím vás, kdopak by věřil takovým hloupostem – v dnešní době!“

Obličeje se rozjasnily. Toliko notář zůstal zcela vážný:

„Nemluvte tak, pánové!“ přímo okřikl své dva přátele. „Vědecky je dokázáno, že existují neprobádané nadpозemské síly...“

Pacovský se dal do smíchu:

„Ale prosím tě, nezačínej zase!“

V otázkách o problémech okultních byl notář tvrdohlavý:

„Vždyť jsou známy dokonce i pokusy se zhmotněním duše!“ zvolal a vítězně se rozhlédl kolem.

„Tak pro strašení dětiček!“ poznamenal inženýr neuctivě.

V té chvíli pan kastelán se vyřítil na posilu k obhájení světa záhad:

„To už je věc vkusu,“ konstatoval suše, načež podotkl s důrazem, „ale tady ten obraz je prokletý docela spolehlivě!“

„Ján-za-chrta-dán“ se inkvizitorský zahleděl na hlouček stojící kolem „Dívky v modrém“. Pod tímto pohledem rozpačité a nejisté úsměvy na všech tvářích jako by zmrzly.

Paní Růženka Smutná využila chvilkového „zmrznutí“ paní Smrčinské, a energicky se zavěsivši do notáře, odváděla ho od prokletého obrazu. Paní Smrčinská, když se s lehkým zachvěním probírala z účinku kastelánových slov, rázem „rozmrzla“. „Notář zmizel!“ Ale poněvadž v tomhle případě se nejednalo o žádná kouzla ani prokletí, nýbrž o tu záletnou, vdavekchtivou, rozvedenou vdovičku, popadla Slávinu za ruku a s elánem se pustila po Karasových stopách.

Ostatní se počali rozcházeti. Doktor Pacovský se ještě jedenkrát zahleděl na starobylý obraz, a uchopiv inženýra Čádka v podpaží, jal se mu cosi šeptem vykládati...

Kastelán Kylián, sotvaže osaměl u obrazu „Dívky v modrém“, spokojeně se usmál a – zatáhl opět ochrannou roušku.

Obraz „Dívky v modrém“ se při aukci ukázal hodným své pověsti, o kterou se přímo v hodině dvanácté zasloužil pan kastelán. Prodaly-li se, až na malé výjimky, téměř všechny k dražbě určené starožitnosti, „prokletý obraz“ zbyl v prázdném sále. Ani jediný ze sluhů se nepokoušel rozevřít roušku, která tentokrát snad zakrývala stud zvěčnělé komtesy z Blanckenbergu, jež dojista se tam někde v Neznámu musela horšiti na to, že její portrét nalezl tak málo zájemců, ačkoliv jeho vyvolávací cena byla pouhých dvacet tisíc! „Ján-za-chrta-dán“

se zdál však býti zcela spokojen, když pozoroval dva nosiče, kteří opatrně snímali obraz. Takřka se tvářil, jako by utěšoval notáře dr. Karase, jenž se nějak necítil ve své kůži a nejistě se rozhlížel po holých stěnách zámecké síně, ze které již všechno bylo odneseno.

„Nic se nedá dělat, pane notáři, obraz se v dražbě neprodal, musíte ho prozatím převzít do úschovy, než přijede mladý pan hrabě.“

Karas s trpkou rezignací pohlédl na kastelána a povzdechl:

„Ani nevím, zdali se mi vejde do dveří. Tyhle portréty v životní velikosti...“ Pak po krátkém odmlčení jako mimochodem se otázel: „A vy jste říkal, pane kasteláne, že upír?“

„Ano,“ zaznělo lakonicky v odpověď.

„Z toho obrazu?“ hlas Karasův se zachvíval.

„Ovšem. Myslím, že byste neměl v tom pokoji, kde bude obraz, být často sám. Víte, ty tajemné síly...“ Kylaán se významně odmlčel, pak dodal s důrazem: „Ono je to na pováženou...“

Karas se pokusil dodat si odvahy:

„I věda se může mýlit.“

Kastelán se však nedal obměkčiti. Jako sfinga pohleděl na nosiče odnášející obraz, a téměř monotónním hlasem odříkával:

„No, to je věc názoru. Já jsem vás jenom varoval.“ A když notář, podobaje se ve své odvaze odsouzení kráčeujícímu ke guillotíně, se chystal k odchodu, dodal hlasem duchovního loučícího se s kandidátem smrti:

„Šťastnou cestu!“

Karas se náhle obrátil:

„A bál jste se vy, když tady byl ten obraz?!“

„Bál.“

„No, tak vidíte!“ svěsil hlavu Karas a smutně vykročil...

II

V prostranné knihovně ve vile notáře dr. Jana Karase stál zakrytý obraz „Dívky v modrém“. Byl postaven na čestném místě, na zvýšeném pódiu, a zdálo se, jako by z něho vycházela jakási tajemná síla. Alespoň „mladej pán“, jak stará hospodyně paní Otylie tvrdila, „byl celý změněný“, a nebyla-li s ním už dříve rozumná řeč, což teprve nyní!

„Mladý pán“ se však své hospodyně nepřiznal, že v přítomnosti „Dívky v modrém“ pociťuje opravdový strach. A jak by také ne! Což kastelán Kylián netvrdil, že komtesa z Blanckenbergu je upír? A víte, co takový upír všechno dovede...?!

Skloňme se jenom nad Karasem, čtěme s ním v starobylé knize „Disertace o upírech“ a hned uvidíme, nebudete-li se i vy bát!

„... Upír žije dále a nemůže vůbec prostým během času zemřít, daří se mu jen, může-li se napájet krví živoucích bytostí. Ba ještě více: sami jsme viděli, že dovede omládnouti, že jeho životní síla dovede vzrůstati a zdá se, jako by se obnovovala, je-li výživa jeho náležitá. Ale bez ní nemůže býti; nejí jako ostatní tvorové, stínu nevrhá a v zrcadle se neodráží. Dovede se proměnit ve psa, může býti netopýrem, může přijít v mlze, kterou si sám tvoří, ale jen do určitého okruhu kolem sebe. Přichází na paprscích měsíční záře, jakožto elementární prach. Upír může také býti zaklet v obraz...“

Karas při čtení posledních slov sebou trhl, a když náhle se rozlehlo pronikavé zazvonění, hrozně se ulekl. Při druhém zazvonění si teprve uvědomil, že je to jenom telefon, a tak se chopil sluchátka a nalomeným hlasem se otázal:

„Je tam někdo?“

Při zaslechnutí odpovědi tvář se mu rozzářila a radostně si oddechl:

„Pacovský...! Ale ne, co bych se bál!“ ohrazoval se do telefonu, avšak jeho hlas zněl stísněněji, když odpovídal na žertovnou otázku lékařovu:

„Ne – ještě nestraší – aspoň jsem si nevšiml,“ pak ulekaně pohlédl k obrazu a obořil se do telefonu:

„Ale dej pokoj, prosím tě – to jsou hloupé žerty!“ Již chtěl rozzloben odložit naslouchátko, ale zaslechnuv lékařovo pozvání, dychtivě souhlasil:

„Večer? – Přijdu! To se ví! Už se těším!“

Sotvaže Karas odložil telefon, zamnul si spokojeně ruce. Pozvání – tak jako každý večer – přišlo i nyní jako na zavalanou. Nemusí tudíž strávit nekonečné hodiny před půlnocí a půlnoc samu ve společnosti obrazu, na němž spočívala kletba a ze kterého by na něho mohl ještě vystoupiti upír...

Rychle zavřel starobylé pojednání. Nemá zapotřebí hledati ochrany proti nějakým zjevům ze záhrobí, když večer zase nebude doma! A ostatně, v mysli mu utkvěla slova z „Disertace“:

„Máme na své straně schopnost úvahy, kteréžto síly se upírům nedostává...“

A což teprve, když upír je ženského rodu, tak jako v tomto případě! Potom o schopnostech úvahy nemůže býti vůbec ani řeči, neboť ženy...

Jan Karas se téměř rozveselil. Odhodil „Disertaci o upírech“ a jal se čísti milostný román. Jeho svědomí teosofa při této četbě zůstalo zcela klidné, což láska není vlastně celou magií?!

Paní Otylie, hospodyně a skutečná vládkyně v Karasově vile, pečovala o „mladého pána“ jako starostlivá matka. A podle toho také žárlila. Ne snad na ženy, které toužily po tom, aby se staly „paní

notářovou“. Ne, to bychom jí opravdu velmi křivdili, neboť sama uznávala, aby se „mladej“ oženil. Zač také takový staromládenecký život stojí?! Ona tu věčně nebude a kdo se potom bude o pana notáře starat? Snad ne ten tichošlápek, dědek Houžvička...?!

Nyní již víme, na koho paní Otylie žárlila. Houžvička by se jí sice poděkoval za přezdítku „dědek“ – vždyť mu teprve v únoru bylo osmapadesát – ale pokud se týče oné žárlivosti, by se dozajista vítězně ušklíbl. Dovedl paní Otylii zcela dobře chápat, protože on zase žárlil na ni. Houžvička přece patřil již do notářské kanceláře právě tak jako jeho pult, u kterého ve stoje psával již téměř po půl století, a jako zažloutlá fotografie dr. Josefa Karla Karase, děda nynějšího „mladýho“, pod kterým Houžvička ještě pracoval. Je zcela samozřejmé, že byl důvěrníkem „mladýho“, tak jako byl věrným faktótem jeho zesnulého otce, a třebaže sám si cenil mládeneckou svobodu nade vše, přece v jedné věci byl s paní Otylíí zajedno: „Mladej“ se musí oženit! Vyžadovala to již sama důstojnost a vážnost notářského stavu vůbec a v Lučíně teprve. Až potud byl Houžvička s paní Otylíí zajedno. Pokud však kandidátek na manželské lože se týkalo, názory se rozcházely.

Houžvička, který za notářova otce tajně čítával Storchovo „Zapovězené ovoce“ a francouzské pikantní románky a jenž dnes již po druhé přečetl celého Pitigrilliho, byl toho názoru, že pro „mladýho pána“ se již nehodí nějaká husička, jako jí muselo býti to cádě Smrčínských, nýbrž „něco“ tak elegantního a světa znalého jako na příklad paní Smutná...!

Paní Otylie se nad takovými Houžvičkovými plány pohoršlivě mračila, a protože pan notář o úmyslech svých dvou oddaných duchů, kteří si usmysleli, že ho ožení, nesměl míti ani tušení, zaujala k snahám paní Smutné opoziční stanovisko. Od té doby – právě proto, že Houžvička nazval Smrčínských Slávinku cádětem, paní Otylie dala v duchu paní Smrčínské, respektive její Slávince nejvíce bodů. A tak zatím co dobří dva přátelé notářovi, doktor Pacovský

a inženýr Čádek, si lámali hlavu a kuli plány, jak by ziskuchtivé paničky od Karase oddálili, notářovi služební duchové ze vzájemné žárlivosti se nevědomky proti „mladému“ spikli. A Houžvička se také toho odpoledne blaženě usmíval, když otevíral dveře kanceláře, aby s horlivou oddaností uvedl paní Smutnou.

„Račte dál, milostpaní, pan notář je ve své pracovně...“ a malý Houžvička se uctivostí zlomil téměř ve dvě, takže štíhlá paní Růženka se na něho dívala jako na sympatického bacila pod mikroskopem.

„Neříkejte paní Otylii, že jsem přišla,“ pravila koketně a dodala s dojemným výrazem smutku: „Ona mne nemá ráda...“ Houžvička s oddaným úsměvem zavrtěl hlavou.

„A prosím vás, když přijde paní Smrčínková se Slávinkou – ona určitě přijde, já už mám takovou smůlu – musíte mi pomoci!“ Paní Smutná se poněkud sklonila k Houžvičkovi a jala se mu šepem sdělovati svůj plán, při čemž on nejprve udiveně kroutil hlavou, ale po chvíli se kroucení hlavy změnilo v nadšené přikyvování.

Paní Růženka Smutná byla skutečně nadána jasnoživostí, neboť ve chvíli, kdy elegantní chůzí přímo vtančila do notářovy pracovny, paní Otylie otevírala dveře, vedoucí do soukromého křídla vily, paní Smrčínkové a její Slávince.

„Dobrý večer, paní Otylie,“ zdravila s přehnanou srdečností Karasova „ministra vnitra“.

„Je ve své pracovně,“ dodala po opětování pozdravu paní Otylie vlídně.

Paní Smrčínková s jistotou stálého hosta vkročila do haly.

„Tak máme štěstí. Neříkejte panu Houžvičkovi, že jsme tady. On nás nemá rád.“

Paní Otylie mávla rukou:

„Na toho se neohlížejte, milostpaní. Ten žije jenom pro své resty v kanceláři,“ a úslužně otevřela dámám dveře, vedoucí do knihovny.

Paní Smrčínková tiše zůstala státi na prahu knihovny a u silně načervenalých rtů jí zahrál ironický úsměv. U zakrytého obrazu, který převzal notář do uschování, stála vdovička Smutná a dětsky spínala ručičky, vzhlížejíc na Karase jako na nejsvětější svátost.

„Prosím, pěkně prosím...“, šveholila prosebně.

Karas se podobal do sítky chycenému otakárku fenyklovému.

„Celý ten čas jsem obraz ještě neodkryl,“ bránil se.

Paní Smrčínková se rozhodla. Uchopila Slávinku a vkročila rázně do knihovny, zdravíc s provokativním údivem:

„Á, pan notář! – Á, paní Smutná!“

Karas se počal ukláněti. Smutná se zlomeným úsměvem ze sebe vyrazila:

„Jakpak ne.“

„To je milá návštěva!“ konečně vypravil Karas ze sebe, zatím co již Smrčínková k němu uváděla Slávinku.

„Víte, pane notáři, Slávinka mi tolik básnila o tom obrazu, ona je tak citlivá – tolik prosila, aby se na něj mohla podívat, já jí říkala, přece nemůžeme pana notáře obtěžovat a zdržovat, ale jak vidím, stejně se už zdržujete!!“ a paní Smrčínková si nelibým pohledem úkosem změřila paní Smutnou.

V té chvíli netoliko nelibým pohledem, ale i nelibým hlasem se paní Otylie obořila v notářské kanceláři na Houžvičku. Snažila se mu nahlédnouti do práce, ale notářovo faktótum si vedlo přímo mistrně: zakrýval jí pohled tělem.

„Nechaj už toho a jdou domů!“ máchl rukou stará hospodyně.

„Stejně tu práci jenom markýrujou. Kontrola už dnes nebude, pán má hosty.“

Houžvička se výsměšně ušklíbl:

„Tu ufnukanou Slávinku!“

„A tu veselou vdovičku!“ zaznělo stejným tónem v odpověď.

„Potřebuje rozptýlení ze svých starostí.“

„Rozptýlení je v poslední době, až to hezké není. Od té doby, co v knihovně překáží ten velký obraz, hraje celé noci karty u doktora Pacovského. Nejvyšší čas, aby se oženil.“

Notář měl opravdu „své“ starosti a zcela dojemně je sděloval dámám, které se zatím shlukly u obrazu.

„Já se vám tedy přiznávám, dámy. Když večer přijdu, nemohu to doma vydržet. Skoro se mi zdá, že se tu bojím být s tím obrazem sám,“ dodal s rozpačitým úsměvem.

Paní Smutná se projevila jako něžnost sama:

„Kdybyste dovolil, já bych se tu bála s vámi...“

Karas se poněkud příkrčil:

„Promiňte, ale já už mám smluveno s přáteli...“

Paní Smrčínková ho rázem přerušila:

„Ne, to je náhoda! Slávinka se vůbec tak ráda bojí. Ona je taková už od malička. To se výborně hodí.“

A bez ohledu na notáře a s mateřskou péčí obrátila se k Slávince:

„Slávinko, smíš se tu chvíli bát s panem notářem, já si vyřídím ještě nějakou pochůzku a za půl hodiny pro tebe přijdu.“

Dceruška udělala pukrlátko:

„Ano, maminko...“

Zatím již maminka horlivě podávala ruku pánovi domu:

„Pane notáři, svěřuji vám to dítě, vím, že mohu být klidnou, když je ve vašich rukou. Na shledanou,“ její hlas se změnil ve vyzývavý: „Jdete také, paní Smutná?“

„Naopak, těším se, že si sednu!“ oplatila jí vdovička a pohodlně se zabořila do pohovky.

„Rukulíbám,“ zaznělo z úst Karasových za zklamanou maminkou, jejíž dceruška s námahou stáhla obličejíček v nastudovaný výraz – zkoušela jej téměř hodinu před zrcadlem s maminkou – a obrátivši zamilovaně oči k notáři, zeptala se:

„A čeho se mám bát?“

„Upíra!“ zachichtla se paní Smutná.

Slávinka povzdechla a přiblížila se k notáři:

„Já ještě neviděla nikdy žádného upíra! Jak asi vypadá?“

Karas stěží ovládal svou rozmrzelost:

„Dámy, s takovými věcmi se nežertuje!“ a tajemně doložil:

„Já jsem právě četl...“

Rázem se odmlčel, neboť na dveře, vedoucí do kanceláře, kdosi zaklepal.

„Vstupte!“

Na jeho výzvu však nikdo neodpověděl. Karas pohlédl rozpačitě na obě dámy, pak jako by si dodával odvahy, po chvíli se energicky rozběhl ke dveřím, které prudce otevřel, ale tam ve večerním šeru nikdo nebyl.

„Zdálo se mi, že někdo klepal...“

„Já taky slyšela,“ šeptla paní Smutná.

Karas se nechápavě zadíval na vdovičku, když vtom zaznělo poznovu zaklepání. Rychle se tentokráte rozběhl ke druhým dveřím. Otevřel je – avšak i tam bylo prázdkno.

„Zase nikdo!“ poznamenal k dámám všecek udiven, zatím co tyto se v zešeřelém pokoji nejistě rozhlížely.

Ve chvíli, kdy byl však k nim obrácen, dveře se za ním prudce přibouchly.

Slávinka všechna vyděšena vytřeštila oči: kdosi neviditelný – snad onen tajemný upír pozvolna otevíral dveře.

Paní Smutná, vedle níž Slávinka již dříve usedla, snad konejšivě položila z druhé strany ruku na její rameno. Děvče však nepostřehlo jejího pohybu a v domnění, že jakási záhrobní bytost na ni „sáhla“, s pronikavým výkřikem vyskočila z pohovky a pádila otevřenými dveřmi do haly, kde padla do náručí paní Otylie. Ta, nechápajíc, co se děje, jala se Slávinku konejšit:

„Copak se stalo drahouškovi? Šla ke mně do kuchyně, peču tam dobré cukroví!“

Slávinka tedy poslušně šla.

Karas nic nechápaje se rychle obrátil ke dveřím do pracovny, v nichž nyní se objevil Houžvička, nepozorovaně hbitě svinuje provázky, jimiž prováděl svá – paní Smutnou objednaná – kouzla se dveřmi. Při spatření notáře se nesměle uklonil, klubko zmizelo v dlaních jeho mnoucích se rukou.

„Co tu děláte?“ téměř podezíravě si vyjel notář.

„Já jsem se chtěl jenom zeptat, zdali mě bude pan šéf ještě potřebovat?“ a Houžvička byl ochota a pokora sama.

Karas se k němu otočil zády, prohodiv úsečně:

„Ne, můžete jít.“

„Děkuji, pane šéfe, dobrou noc,“ a Houžvička se významně ušklíbl na Růženku Smutnou, jež přikývla s úsměvem hlavou a z jejíchž očí Houžvička vyčetl: „Dobře jsi to provedl!“

„Ještě by člověka vylekal,“ pravil omluvně Karas, přistupuje k Smutné. „Vrták!“ rozdurdil se, pak vzpamatovav se, jakoby omluvně se otázel:

„Kde je to děvče?“

„Pod ochranou paní Otylie,“ řekla Smutná, lhostejně povstávajíc, pak její ruka se chopila notářovy, očička toužebně zamrkala, a mladistvá vdovička zavzdychla:

„Konečně sami!“

„Jak prosím?“ ulekl se Karas.

„Jen tak mi napadlo, jak dlouho už se známe, a teď po prvé jsem sama ve vašem bytě.“

„Milostivá paní, promiňte...“

Smutná prominula. Klidně se rozhlédla:

„Všecko vám prominu, ale teď mi ukažte tu svou slečnu v modrém... Pak už nebudeme spolu sami,“ doložila koketně.

„Když si to přejete, milostivá, já to tedy udělám! Ale jestli se něco stane...,“ a lehce se třesoucí rukou odhrnul záclonu z obrazu.

„Já vás neopustím! Teprve zde vás může člověk pochopit. Ten tajemný obraz a jenom knihy!“

Karas zatím zůstal státi před obrazem „Dívky v modrém“ a téměř ji pohlcoval očima.

„Ale je krásná!“ vydechl s nadšením.

Paní Smutná zatím vzala ze stolku rozečtenou knihu:

„Co to čtete? Smím se podívat?“ A nečekajíc na souhlas pohlédla na titulní list a zvolala s překvapením:

„Milostný román! Vy se zajímáte o lásku?“

Karas se stydlivě přiznal:

„Rád o ní čtu... Bože, ta je krásná!“ opakoval polohlasně, otáčeje se opět k obrazu.

„No, to bych řekla!“ přitakala Smutná, vykládajíc si klamně jeho slova. Potom s jemným násilím usadila zdráhajícího se Karase do křesla a usedla na polštář k jeho nohám. „Sedněte si a poslouchejte, já vám budu předčítat!“ řekla něžně rozkazujícím způsobem.

„Upozorňuji vás, že při každé přednášce usnu,“ zaprosil notář.

„Ale se mnou ne, uděláme si hezkou černou hodinku...“

„Já vám usnu, milostpaní...!“

„Zase milostpaní!?“ a líbezně k němu naklonila hlavinku.

„Růženko!“ ale hned dodal: „Já vám – určitě usnu!“

„O to já se nebojím! – Kam jste to dočetl?“

Karas, podvoluje se, ukázal prstem:

„Až sem...“, a s rezignací přivřel oči, pak je však přece raději zase otevřel, aby s hlavou opřenou se obdivoval „Dívce v modrém“.

Hlas Růženky zazníval melodicky, vášnivě...

„Ó, jak tě miluji! Miluji tě tolik, že bez tebe nemohu žít! Víš o tom? Někdy mám po tobě takovou touhu, že mi působí až bolest, ale je to bolest z lásky a ta tolik nebolí...“

„Říkám si: Kde teď asi je? Snad mluví s jinými ženami. Usmívají se na něho a on jde s nimi... Ale ty přece nemáš jinou ženu mimo mne, ony se ti více nelíbí, vid'? Víím, jsou krásnější – ale žádná tě nemůže milovat jako já. Jsem tvou milenkou, chtěla bych být tvou služkou...“

„Ty jsi můj pán, jsi můj vytožený ideál.“

„Jsi dobrý, jsi krásný, jsi chytrý a silný...“

Jan Karas již při prvních slovech zapomněl na čtoucí vdovičku. V zešeřelém koutu knihovny poslední paprsek zapadajícího slunce dopadl na obraz, ozařuje jej pohádkovým kouzlem. S milostným úsměvem jal se pozorovati záhadně krásný obličej komtesy, který náhle jako by se zamžil...

Lehká mlha zastřela celý obraz, ale tu z mlhy se v jakémsi příšerném osvětlení začal vynořovati zjev „Dívky v modrém“, její ústa se hrozivě blížila... rtíky se pootevřely a zoubky se zaskvěly tragickou, úchvatnou bělostí...

Jan Karas se úzkostlivě stáhl zpět do křesla. Na čele mu vyvstal ledový pot. Chtěl by utéci, ale nemůže – chtěl by vykřiknout, ale nemá hlas...

A komtesa Blanka z Blanckenbergu – nádherný upír, žijící po staletí, vystoupila z obrazu a v smrtícím polibku se přisála na Karasovo hrdlo...

Nadlidskou silou vybavil se z osudného mámení a vykřikl.

Paní Růženka Smutná, která právě líbala svými až příliš rudými rtíky notáře na „krček – pod bradičku“, polekána jeho výkřikem, odskočila od něho, pak vzpamatujíc se, vzala ho za ramena a ustrašeně řekla:

„Co se vám stalo?“

Karas místo odpovědi, všecek se chvěje strachem, sáhl si na hrdlo, pak přiskočil ke stěně a otočil vypínačem. Knihovna se zalila jasným elektrickým světlem. Vrávoraje, přistoupil k zrcadlu a prohlížel si hrdlo...

Hrůza! Byl poznamenan, neboť na jeho hrdle se jasně rýsovaly otisky jakoby krvavých rtů...

„Byl to upír...“, zaúpěl a spěchal k telefonu, kde chvějící se rukou vytočil číslo a zvolal:

„Haló, doktora Pacovského, prosím, ale rychle!“

„No, no, snad nehoří! Co se děje?“ ozval se bodrý hlas doktora Pacovského, který s inženýrem Čádkem právě vstupoval z haly.

Paní Růženka Smutná hbitě poodstoupila.

Karas, všecek zmaten se otočil:

„Proč jsi tady, když s tebou telefonuji?!“

„Proč mi telefonuješ, když jsem tady?“

Karas se zarazil:

„Aha!! Opuště, ale jsem tak rozčilen, že nevím, co dělám!“ Inženýr Čádek se významně usmál:

„To je vidět. Přišli jsme za tebou, protože jsme tě marně čekali.“

„Tak a teď hezky souvisle řekni, co se ti stalo.“

Karas tajemně přistoupil k doktorovi:

„Prosím tě, pomoz, jde mi o život.“

Lékař se na něho upřeně zahleděl:

„No povídej!“

„Je to hrozné, neuvěřitelné, představ si, že mě teď kousl upír!“

Pacovský vybuchl:

„Kdo že?“

„Povídám, že mě kousl upír! Ten, co mi visí tady v knihovně.“

Doktor mu starostlivě zezadu sáhl na čelo:

„Máš asi horečku.“

Karas, nereaguje na poznámku, ukázal na otisk rtů na svém hrdle a řekl chvějícím se hlasem:

„Vidíš? – Stopy zubů upíra!“

Pacovský se překvapeně podíval – pak přihlédl blíže:

„Ukaž!“

Podíval se na otisk rtů na hrdle, podíval se dlouze a zkoumavě na Karase, otočil mu tvář tak, že i Čádek zahlédl tytéž stopy rtů na notářově pravé líci a na čele.

„A jeje...“ zvolal významně a ohlédl se na inženýra. Ten pozvedl obočí a zasykl:

„Ale to se podívejme!“

Karas se úzkostlivě díval z jednoho na druhého:

„Co tomu říkáš?“

Pacovský se ohlédl stranou, načež vyměnil s Čádkem významný pohled. Oba přátelé pochopili: opodál u okna paní Růženka Smutná si s božským klidem svou pařížskou rtěnkou malovala smazaná ústa.

„Co mám dělat?“ Karas zajíkáje obrátil se k lékaři.

„Musíš se dostat nějakým způsobem ze spárů upíra!“ zněla vážná, ale i důrazná odpověď.

Čádek horlivě přitakal hlavou:

„My ti pomůžeme sami. Buď klidný.“

„Tak příjemnou zábavu, pánové,“ prohodila paní Smutná, ohlédla se, rozpačitě se usmála a chystala se k odchodu.

„Dobrou noc,“ prohodil lakonicky doktor Pacovský, pak utřel Karasovi stopy červeně z krku a ukázal mu kapesník:

„Upír odešel – prozatím je po nebezpečí.“

Růženka Smutná se nepřátelsky ušklíbala, zatímco Karas řekl s úžasem:

„Jak to myslíš?“

V druhých dveřích se objevila Slávinka, majíc plnou pusou cukroví. A jakoby na zavanou dveřmi z haly vešla její maminka, a přehlédnuvši zkoumavě společnost, zvolala vesele:

„Dobrý večer. Nedejte se rušit. Jdu si jen pro Slávinku. Nepřekážela vám tu?“

Smutná, která již byla poblíže dveří, obdařila paní Smrčínskou impertinentním úsměvem:

„Vůbec ne, celou tu dobu jedla v kuchyni cukroví. Tolik se bála, drahoušek. S bohem!“

Zavlnily se boky a za paní Růženkou se zavřely dveře.

Smrčínská se podívala přísně na Slávinku:

„Ty ses bála?“

„Ano, maminko!“

„Koho? Proč?“ paní Smrčínková se necítila hněvem a zklamáním.

„Upírek strašil!“ řekla Slávinka.

Její maminka přemohla zlost a s úsměvem se obrátila k pánům:

„Tak, upírek strašil. Není to dítě roztomilé?“

Pánové se konvenčně usmáli na souhlas, ale hned poté Karas obrátil se k svým přátelům a slavnostním hlasem prohlásil:

„Přátelé, přiznám se vám, že jsem se zamiloval!“

Paní Smrčínková se se Slávinkou vzpřímily. Smrčínková se všechna rozzářila a chytila dcerušku za ruku: teď nadešel toužený okamžik.

Doktor Pacovský s inženýrem při pomyšlení na Slávinku se zhrozili. Lékař téměř vyhrkl:

„Do koho?“

Doktor Jan Karas se teatrálně obrátil k obrazu:

„Do komtesy Blanky z Blanckenbergu. To je právě jméno ,Dívky v modrém!“

Notářovi přátelé si polohlasně oddechli, Slávinka však propukla v pláč.

Paní Smrčínková jí dala něžnou herdu do zad:

„Mlč, ty hloupá! Tři sta let starý obraz, to přece není žádná konkurence!“ Uchopila dcerušku za ruku a odváděla ji z knihovny.

III

Zamiloval-li se čacký rytíř v pohádce, přestal se báti draků a ještěřů, kteří obvykle střeživali princeznu se zlatou hvězdou. A poněvadž seberekovnější rytíř byl i zvědavým a chtěl věděti, jak ona zlatá hvězda vypadá a kde ji princezna má, šel se potýkati s draky, bazilišky a jinými potvory. Náš notář dr. Jan Karas byl ve své lásce právě tak romantický jako rytíř z pohádky; i on věřil na duchy – či lépe na „neznámé, tajemné síly“ – a poněvadž se zamiloval do Blanky z Blanckenbergu, přestal se báti upírů. Snad se domníval, že ví-li čarovná komtesa o jeho lásce, že, i kdyby byla v záhrobí sebeukrutnějším upírem, jistě neublíží svému nadšenému ctiteli.

Jelikož dr. Karas dříve tak horlivě studovanou „Disertaci o upírech“ kamsi bedlivě ukryl, nemůžeme se z ní poučit o tom, kterak upíři ženského rodu – slečny vampýry (neračte zaměňovat s filmovými „vamp“) reagují na city obyčejných smrtelníků, a proto se spokojíme s tezí notáře Karase, aniž bychom ho chtěli zlehčovat srovnáváním s „obyčejnými smrtelníky“. Tím lučinský notář rozhodně nebyl, viz svědectví doktora Pacovského a inženýra Čádka.

A doktor Pacovský toto svědectví s inženýrem Čádkem mohli vydati směleji nežli kdy dříve, neboť dr. Jan Karas již po čtyři neděle každého večera při koňaku a kartách vyhledával v lékařově bytě posilu, aby těch několik málo zbývajících hodin do úsvitu strávil s odvahou u své komtesy Blanky z Blanckenbergu.

A této pozdní noci, obdobně jako za předcházejících, doktor Pacovský pozvedl u hráčského stolku koňakovou číši k přípitku:

„Tak na tvou ‚modrou dívku!‘“

„Tys měl ale dneska smůlu!“

Inženýr Čádek postavil sklenku a jal se počítati výhru.

„To znamená šťastnou lásku! Třeba platonickou,“ ušklíbl se doktor Pacovský.

Karas se posilnil místo odpovědi novým douškem, dopíjeje koňak. Byl sice právě tak jako jeho dva přátelé již poněkud v povznesené náladě, jenomže po měsíčním flámování byl ospalý, že se sotva držel na židli.

„Nebo v tom vězí paní Smutná?“ prohodil Čádek, upřeně pozoruje notáře.

Ten mávl rukou a řekl ospale:

„Ach ne, tu jsem neviděl nejmíň čtrnáct dní. Nemohu se odtrhnout od své ‚Dívky v modrém‘. Nikdy bych nevěřil, že může mít obraz tak sugestivní vliv.“

Pacovský významně kývl hlavou:

„Tak je to v pořádku. Hled' si pěkně své komtesy Blanky z Blanckenbergu, ta je namalovaná, nemůže mít žádné zlé úmysly ani rozmary. Ta ti neublíží.“

„Bože, kdyby tak bylo možno oživit tělo, které žilo před stáletími!“

Slyše toto Karasovo zbožné přání, proslovené z hloubi snící notářské duše, inženýr Čádek se rozesmál:

„Vždyť by ses jí styděl, jak tě znám!“ a mrkl významně na Pacovského. Lékař se zaškaredil:

„Pánové, jsme sice v náladě, ale tohle jsou přílišné nesmysly!“

V té chvíli zazněl na psacím stole ležící telefon. Doktor Pacovský se zvedl a protahuje se, vzal naslouchátko.

„Doktor Pacovský... Kdo...? Dobrý večer. – Ano, přijdu hned!“

Položil sluchátko a s lehkým úsměvem se podíval nejprve na inženýra, jehož oko se s porozuměním přimhouřilo.

„Přátelé, nezlobte se, musím k nemocnému.“ Spokojeně si zamnul ruce. „Ta chřipka teď řádí jedna radost – nedejte se rušit, hned se vrátím.“

Karas se těžce vzchopil se židle:

„Co tě napadá! Jdu domů. Sotva koukám.“

„A já tě doprovodím, abys nezabloudil,“ nabídl se ochotně inženýr Čádek.

Blížilo se k půlnoci, když oba přátelé, vedoucí z každé strany Karase, dospěli k notářově vile. Karas, zmožený únavou snad ještě více než vypitým alkoholem, sotva stál na nohou.

„Dobrou noc,“ poklepal mu Pacovský na rameno, zatím co Karas se snažil, aby alespoň poněkud vzpřímeně vstoupil do zmodernizovaného domu svých otců. „A vyříd' uctivé poručení komtesse Blance!“

„A nezapomeň jí dát pusku na dobrou noc!“ volal Čádek, zavěšuje se do Pacovského.

Karas se zatvářil tak pohoršeně, jak jenom mu to jeho stav dovoľoval:

„Vám tak něco povídat. Kdybych neměl tak zamlženo, také bych si na vás něco vymyslel, ale takhle,“ – mávl široce rukou, až se zapotácel – „dobrou noc!“ A nedbaje smíchu svých přátel a nevšímaje si odbíjené půlnoci, vstoupil do domu. Jeho nejistá chůze se musela však podrobiti usilovné energii: stále vpřed! Vpřed, a to nejrychleji, pokud možno, dostat se do ložnice!

Jako dobrý stratég vytýčil si směr a šlo se! A šlo se za pobrukování jakési Nováčkovy písničky, šlo se trochu sice klikatě, ale směr se dodržoval, a to bez ohledu na překážky: stolky, křesla, židle, které se neobcházely, ale byly prostě odstrčeny. Ostatně každému předmětu se dostalo dárku. Na stolek, aniž by se zastavoval, odhodil pan notář pravou rukavičku, levá zalétla na židli, kabát spočinul na křesle, klobouk ozdobil sochu – co představovala, to se již nepamatoval a také na tom v té tmě nezáleželo! Hlavní bylo (a Karas byl jat pýchou), že dostihl dveří ložnice ve chvíli, kdy na krbu stojící hodiny započaly opožděně odbíjet půlnoc.

Chvilé tápání po vypínači... ložnice se ozářila světlem... Karas se však ani nezastavil. Procházíje kolem zrcadla, pouze tak „mimochoodem“, z pouhé zdvořilosti pozdravil svůj obraz jako starého známého, pak v chůzi odhodil kabát na medvědí kůži, dárek to nebožtíka hraběte ze Pštrossů, oblékl si župan a automaticky nastoupil pochod zpětným směrem, když tu stanul překvapením: proti němu stál cizí člověk! – Cizí člověk v županu. V jeho županu...!

Pomalou se k němu naklonil. Již již se chtěl zeptat, jak se onen vetřelec dostal do bytu, ale ve chvíli, kdy jeho hlava se nebezpečně blížila k zrcadlu – hodiny na krbu odbily půlnoc, a jako by jim to vše bylo přece již příliš hloupé, vyplivly kyvadlo a přestaly tikat.

Na pana notáře si však nepřišly! Zatleskal jim nadšeně, jako by byly provedly zvláště podařenou produkci, pak v poděkování za potlesk se s úsměvem uklonil. Když se konečně vzpřímil, rozpačitě se poškrábal ve vlasech... Až náhle si vzpomněl a zamířil do knihovny.

Na jejím prahu se mu nadšením až dech zatajil! V protějším rohu potemnělé knihovny, tajemně ozářený matným přísvitem měsíčního světla dopadajícího oknem, stál obraz „Dívky v modrém“.

Karasovy pocity se stupňovaly v extázi, v extázi a okouzlení, jež přemáhaly jeho vrozený ostych a stud, takže postoupil k zlacenému těžkému rámu a chvějícím hlasem se jal šeptati dívce na obraze:

„Blanko, ty moje půvabná dívka v modrém – kdybys věděla, jak tě miluji! Víím, že mne neslyšíš, a proto se ti to odvažuji říci. Víš, teď po prvé v životě vyznávám ženě lásku. Trochu divně, že? Ale na tom nezáleží...“ Karasův hlas se stával vášnivějším. „Miluji tě celým srdcem. Slibuji ti, že tě nikdy nezklamou a ty mne zklamat nemůžeš. Jsi jenom obraz – pouhý sen – nemáš rozmary ani chyby živé ženy. Nejsi parádnice, neznáš pomluv, nehašteříš se, nepláčeš pro každou hloupost. I kdybys popletla hlavu nějakému mladíkovi, nemůžeš mi být nevěrná, když jsem v kanceláři. A když odejdu z domu, zamknu tě, aby mi tě nikdo neukradl a sama – přece neutečeš. Nikdy nebu-

deš mrzutá, když já třeba – něco provedu – ne, tvůj vlídný úsměv nezmizí ani za pět set let, až budeš oprýskaná... Vidíš, že uvažuji moudře. – Jsi ideální milenka... pro celý život!“

Při posledních slovech Karas, jakoby přitahován magickou silou, položil rozpřážené ruce na rám obrazu a políbil Blanku na ústa. Jeho rty se přisály na rozkošné rtíky čarovné komtesy, a když zmámený muž konečně je odtrhl, aby nabral dechu, naklonila se hlava Blanky z obrazu a vrátila – ovšem že kratčeji, jak na dívku se sluší – jeho polibek.

Jan Karas v úžasu ustoupil, ale v té chvíli Blanka mu položila své ruce na ramena a lehce, s grácií vystoupila z obrazu a způsobně stanula na prvním stupínku pódia. Její zasněný zrak objímal Karase, jehož strnulý postoj ohromení by vzbudil závist i Lotovy zvědavé ženy.

Blanka z Blanckenbergu, ponechávajíc své bílé ručky na notářových ramenou, zahovořila lahodnou staročeštinou:

„Měj dík za políbení tvoje, které k životu mne navrátilo znovu!“

Karas, oklepav se jako mokrý psík, vyprostil se z jejího objetí, uskočil a zmateně vyhrkl:

„Jak račte?“

Něžný úsměv byl mu odpovědí.

Promnul si oči – podíval se znovu na Blanku, pak na těžký zlacený rám – nyní prázdný, a jímž bylo viděti kout knihovny... Ne, snad je to přece jenom mámení smyslů...! Ale přece, ta mladá dáma v šatech jeho „Dívky v modrém“...!

„Jak jste sem přišla, slečno? Kdo jste?“ vypravil ze sebe nejistým hlasem.

Slečna se mu způsobně uklonila, tak jak si toho vyžadoval mrav a ceremoniel sedmnáctého století, a řekla roztomile:

„Jsem komtesa Blanka z Blanckenbergu,“ a vztyčujíc se ze své úklony, dodala s povzdechem: „Poklidu jsem v hrobce neměla... Kdo však jest zachránitel můj?“

Karas na tuto otázku natočil hlavu jako malý maltézský pinč, když k němu mluvíte. Jenomže se při tom zatvářil opravdu málo inteligentně... V hlavě měl prázdno – mozek jako by zahalil černý závoj, nasáklý koňakovými parami... Jako stroj se náhle obrátil a kráčel do ložnice... Tam kynula mu spása: v akváriu s křišťálovými stěnami se proháněly zlaté rybky. Ale tentokráte je Karas ani nepočítal, ani k nim nepromluvil, jako to obvykle dělával při pozdních návratech domů. Tentokráte ho lákal jejich rodný živel! Rychle vytáhl z kapsy šátek, namočil jej do vody a přetřel si jím čelo...

Z hluboka vydechl, pak, osvěžen, hrdinně se vrátil do knihovny. Šel rázně, pln odvahy jako za zvuků „Toreroovy písně“... Pak téměř vyzývavě se podíval kupředu – a vyjekl úlekem: rám byl prázdný...!

Ano, rám byl prázdný a „Dívka v modrém“ dosud klidně stála mimo obraz na původním místě, jak od ní utekl.

„Mne neopouštěj. Bojím se v noci sama!“ zaslechl něžný, prosebný hlas.

Nedbal toho... V posledním pokusu se rozběhl k rámu – a... prolezl jím na druhou stranu!

Obraz skutečně tedy zmizel...!

Třeštil poznovu oči do prázdna, zatím co k němu zaznělo s roztomilou zvědavostí:

„Přistup blíže, pane můj... Jak ti říkají?“

Dodal si jisté odvahy, která při prvním kroku ho však opustila. Bázně postoupil blíže, ale v té chvíli vybaviv si svůj notářský úřad, jemuž čest přísluší dozajista i v záhrobí, prkenně se uklonil a promluvil obřadně:

„Doktor Jan Karas.“

„Doktor...?“ půlnoční návštěvnice byla poněkud zaražena. „Což ty nejsi urozeného rodu?“

Doktor Karas si v té chvíli neuvědomil, že u Blanky z Blanckenbergu se jeho akademická hodnost netěší té úcty, jaké by si zasloužila, a přece je tato dnes hrdým vlastnictvím i mnoha žen, jimž

příroda jen ten „doktorát“ dala do vínku. Nevzpomněl své kolegyně ze studií, kterou i její milenci při objetí museli oslovovati „doktore Věro“, a jako v podvědomí pravdy, že „čím lidé více sočí proti šlechtickým korunkám, tím více po nich touží“, ve velkých rozpacích, jako školák, se jal odříkávati:

„Ne – totiž nedávno, když jsem se zajímal o svůj původ... hm... přišel jsem v matrikách na jednoho předka šlechtice – rytíře z Bořitova – ale více už jsem jich nenašel.“

Komtesa Blanka projevila radost přímo dětskou:

„Ach, takž my pokrevenstvím k sobě spjati jsme, neboť ujec můj, hrabě Maxmilián z Blanckenbergu, žití svoje s Eleonorou Bořitovou snoubil.“

Karas pokývl hlavou:

„Hm, to by tedy souhlasilo.“

„Při jednom hodokvasu sám Albrecht z Valdštejna, vévoda frýdlantský, mne k tanečnímu reji vedl,“ podotkla s marnivou chlubitostí jeho nová příbuzná.

Pan notář se zamyslel, pak k ní přistoupil:

„Tak vy jste tančila s Albrechtem z Valdštejna?“ A jeho hlas pojednou přísně zahřímá: „A víte vůbec, slečno, že od té doby uplynulo tři sta let?“

Účinek jeho slov však byl zcela jiný, nežli očekával. Blanka na něho pohlédla s úžasem, pak se rozhlédla po pokoji, jako by si své okolí teprve nyní uvědomovala, načež zvedla svůj krajkový šáteček, který – dosud tak věrně jako na obraze – držela v ručce, a dala se do hlasitého pláče.

Býval-li Karas v dívčí společnosti vždycky ostýchavý, nyní z dívčího pláče byl zcela bezradný.

„Proč pláčete, slečno? Čímpak jsem vám ublížil...? Prosím vás, všechno vám udělám, ale prosím vás, neplačte! To já nemohu vidět...“

Osušila si očka, snažíc se ovládnout:

„Och, jak neplakati. Tak tedy tři sta osmnácte let už čítám!“ a následoval nový výbuch pláče.

„Tři sta osmnáct let?“ opakoval si Karas ohromeně.

Při této poznámce Blanka přestala plakat, rychle si osušila oči a upravila vlasy. Pak se naklonila ke Karasovi a ptala se ho s úzkostlivým pohledem:

„Ó, zříš mne tak převelice starožitnou?“

Karas se nad půvabností staročestiny nemohl zdržeti smíchu:

„Starožitnou...? To se vám povedlo...“ pak prohlížeje si ji s neskrývaným obdivem dodal: „Kdybyste věděla, jak vám to sluší!“

Koketně pohodila hlavou:

„To ty jen tak pravíš!“

„Ujišťuji vás o tom. Jste mladá, krásná. Žádná dnešní dívka se vám nevyrovná, „Dívko v modrém!“

Půlnoční návštěvníci to činilo dobře:

„Mním, že ty jsi se pochlebenství pilně přiučoval,“ rozmarně pokrčila rameny. „V slova tvoje víru nemám!“ načež s milým gestem pánovité komtesy řekla: „Zrkadlem mi posluž!“

„Zrkadlem?“ opakoval nechápavě. Pak konečně porozuměv, ukázal jí k benátskému zrcadlu na stěně: „Zrkadlo... ach tak – prosím...“

Blanka zamířila k zrcadlu, postavila se před něj, ale hned se mrzutě obrátila ke Karasovi:

„Světlo nevalné tu však máš. Rozsvitiž mi svíci!“

„Promiňte, já zapomněl...“ uklonil se na omluvu a přistoupiv ke stěně, otočil vypínačem.

Světelné těleso u benátského zrcadla se rozsvítilo. Blanka pronikavě vykřikla, zastřela si rukou na okamžik oči, pak oslněna uskočila a všecka ustrašena se tázala:

„Jakáž to kouzla pášeš? Mne úzkost jímá!“

Karas byl překvapen jejím úžasem:

„Proč kouzla? To je přece elektrika!“

Komtesa Blanka z Blanckenbergu s námahou a s podivným přízvukem se jala slabikovati:

„E-le-ktrika?“ A dychtivě se otázala: „Co to je?“

V těžkých rozpacích se usmál:

„Elektrika... to je přece... když...“ Vysvětluje ale jednou větou nějaké komtese, která žila před třemi staletími, co je to elektrika! Karas si pomohl: „Taková síla – no, jak bych vám to řekl – sto svíček!“ zvolal vítězně.

„Sto svíček naráz rozžehnouti dovedeš?“ Její úžas se změnil v podezření: „Či ty kouzla nekalá páchat v moci máš?“ Ano, teď si toho byla jista: „Čaroděj jsi – proto jenom ty jsi mne osvobodit mohl...“ a tu náhle její ručky se sepjaly: „Pane Jene, snažně tebe prosím, nevraciž mne v obraz znova a já k službě pokorně ti nadosmrti budu...“

Karasovi se leknutím podlomila kolena:

„Nadosmrti?“ opakoval zděšeně. Pak s využitím notářské zkušenosti, snažil se říci co nejslušněji: „To snad ani nemusí být... To já bych nemohl ani od vás žádat.“

„Ne – ty mne jsi osvobodil – čiň se mnou jak ti libo – zde mne máš!“ a vřelá slova zakončilo gesto oddanosti.

Uchýlil se k diplomacii:

„Slečno, rozumějte mi, já proti vám osobně nic nemám, ale u mne přece nemůžete zůstat. Vždyť já jsem notář! V Lučíně! Vážená osobnost!“

„Notář? To víc než otec můj hrabě z Blanckenbergu jest?“

Zoufale se kousl do rtů:

„Ale ne, prosím vás, chápejte... já jsem také starý mládenec!“

Se zvýšenou pozorností prohodila:

„To je zcela zajímavé!“

Schválně to přeslechl:

„Já přece nemohu mít v bytě u sebe nějakou dívku, která mi na jednu z ničeho nic vystoupí z obrazu!“

„Staří Čechové více pohostinství dbali...“, pronesla s mírnou výčitkou.

Téměř zoufale zaprosil:

„To byli staří Čechové, komteso z Blanckenbergu... Blanko, snažně vás prosím,“ jemně ji uchopil za ruku a odváděl k pódiu, „snažně vás prosím, vraťte se zase do svého rámu. Moje city k vám se nezmění. Naopak – budu vás mít tím raději... Ale uvažte – ty řeči! Taková mladá dívka...“, a když Blanka smutně povzdechla, rychle se opravil: „Tedy řekněme tři sta osmnáct let stará – mladá dívka, nemůže se mnou bydlet...“ Jeho hlas se zoufale zvýšil: „Co by tomu řekli lidé? Co by tomu řekl památkový úřad...!?“

Blanka neuctivě ohrnula rtíky:

„A k posezení nepozveš mne? Drahným stáním v obrazu mne nohy bolí!“

Zastyděl se za svou negalantnost a ukázal jí na křeslo:

„Ó – promiňte! Prosím!“

Komtesa z Blanckenbergu usedla a požitkářsky si narovnávala údy, vychutnávajíc požitek sedění, který jí byl po více než třicet desetiletí odepřen. Karas obešel svou sedící „Dívku v modrém“, a přistoupiv k ní zezadu, dodal si poznovu odvahy.

„Slibuji vám, slečno Blanko, že zůstanu věren vaší památce...“

Netrpělivě ho okřikla:

„Jaké potvorné řeči vedeš?!“

„Vy přece...“ zajíkl se.

„Kterak vy – vy?“ zazněl její hlas pohněvaně. „Já tu samojediná! Kdeže třetí kdos?“

Povzdechl s rezignací:

„Promiňte, já si netroufal... známe se teprve chvíli...“, a nesměle se poznovu odvážil: „Tak tedy ty – uvaž, že moji klienti...“

„Vše marnost!“ a Blanka s požitkem zaujala v křesle pohodlnější pózu. „Já s tebou v tvém domě dlít budu, jelikož majetkem tvojím jsem!“ dodala plna spokojenosti.

„A vidíš, to není pravda!“ rozhorlil se tentokráte doktor Jan Karas, čerpaje odvalu z notářského úřadu. „Ty jsi součástí pozůstalostního inventáře a v dražbě tě nikdo nechtěl ani za vyvolávací cenu. Tak, teď to víš!“

Uraženě pokrčila rameny:

„Za mnou už paniců všelikerých toužilo!“

„Ano – před třemi sty léty!“ popíchl ji sarkasticky.

„Nehrubě uctivě se k urozené panně chováš! Komu tedy náležím?“

„Novému majiteli zámku, hraběti Landovi.“

„Jak?“ pohoršeně se vztyčila. „A cizí majetek líbat jsi odvážit se mohl?“

Notář se propadl – Karas byl opět v rozpacích:

„Totiž... to já proto... že jsi mojí... pra- pratetou!“

Blanka z Blanckenbergu uraženě vyskočila z křesla:

„Pane Jene!“

„No tak, mojí pra- praneteří...“, jal se ji chlácholiti.

„Vidíš! A ty bys příbuznou v čas noční ven kázati mohl?“ odtušila vyčítavě.

Notář se opět objevil z propadla – Karas s doktorskou mazaností poznamenal:

„Ale ne ven – jen do obrazu – tam jsi přece zvyklá...“ Nyní mu však bylo dopřáno poznati hněv dcery starého hraběte z Blanckenbergu:

„Už dosti řečí!“ komtesa dupla nožkou. „Uved' mne v lože tvoje, prosím!“

Zoufale se chytl za hlavu a vyjektl:

„V moje lože?!“

Samozřejmě přikývla.

Jan Karas si založil ruce za zády pod županem a rozčileně se jal procházeti po knihovně. Při jeho nervózní, podrážděné chůzi se spod županu objevily jeho dlouhé, pečlivě vyžehlené kalhoty.

Komtesa Blanka z Blanckenbergu si teprve nyní povšimla tohoto výrobku pánské módy dvacátého století. Zadívala se na ně s překvapenou útrpností:

„Jaké nečacké roucho máš! Kterak takové kalihoty nositi můžeš? Vadu jakousi nohou svých v podivných trubkách skrýváš snad?“

Hluboce uražen ve své samolibosti, dr. Jan Karas se zastavil. Zlostně zahalil župan, neméně zlostně chytil Blanku za ruku, a odváděje „Dívku v modrém“ do ložnice, zasykl:

„Dost řečí! Pojd' spát!“

IV

Dr. Jan Karas byl jak známo velmi ostýchavý, a neoženil-li se až dosud, bylo toho příčinou v prvé řadě pomyšlení na onu chvíli, která bývá pro jiné vyvrcholením svatebního obřadu, onu zprofanovanou apoteózu: „Konečně sami!“ – Pro Karase však pomyšlení, že by se měl ocitnouti s mladou ženou sám a sám v ložnici... Ne, do toho se nedovedl ani vmyslet! A tak přes všechny úklady svůdné paní Smutné a navzdory útokům paní Smrčínkové (Karas byl přesvědčen, že by Slávinou starostlivě doprovodila až do manželské ložnice a že by to stálo hodně přemlouvání, aby tam rovněž nezůstala) zůstával starým mládencem, ne-li z přesvědčení, tedy z nutnosti, diktované stydlivostí.

A nyní on – on, lučínský notář – uváděl do své mládenecké ložnice „Dívku v modrém“, která – nehledíc k pochybnému příbuzenství – ke všemu ani nebyla jeho zákonitou ženou, což okouzující, podmaňující kráse jejích tři sta osmnácti let bylo spíše okolností přitěžující!

Proto, tváře se přísněji nežli při otevírání poslední vůle před nedočkavými dědici, lučínský notář neméně úředním hlasem, když byl rázně dovedl Blanku z Blanckenbergu do osvětlené ložnice, ukázal na svůj gauč a řekl:

„Zde si můžeš lehnout!“

Blanka překvapena přikročila ke gauči:

„Proč mi lože tvoje nevykážeš?“ tázala se udiveně, pohlížejíc na poslední výtvar bytové architektury.

Karas se postavil na druhou stranu gauče a prohodil rozmrzele:

„Ale to je – takové – moderní lože.“

„To ložem býti má?“

„Proč ne? Leží se na něm docela pohodlně.“

Blanka se útrpně usmála:

„Co ty o pohodlí víš! Jací lidé ubozí jste, když více než třetí díl života vašeho v loži nehezkém a nedobrém trávíte!“ Její hlas se stal zasněným, oči se rozšířily v představě vidiny minulosti: „Staré české lože – toť přepěkné obydlí, kam vstoupíš po stupních, na umně řezaných sloupcích nebesa damašková, řásným třepením zdobená, třemi peřinami vespod a čtvero navrch vystlaná, i polštářů hromada...“

„To by se sem nehodilo!“ přerušil ji Karas.

Blanka, vrtíc hlavou, prohlížela si gauč:

„Věru, sporé lože!“ Náhle se obrátila k notáři: „Kdež čestné místo po boku tvém vykázat mi chceš?“

Karas se překvapeně zadíval na Blanku. Teprve po chvíli pochopil a zděšením div že nepovyskočil:

„Snad nechceš – abys ty a já... my spolu...“

Blanka se urazila:

„Co host tvůj mám právo po tvém boku spát!“

Karas se ocitl v transu.

„Z toho se nevykejkluješ!“ obořila se na něho Blanka. „Což obyčejí prostému se divíš?“

Nervózně se pousmál:

„Prostý obyčej! To se podívejme! Možná, za starých časů, ale dnes už to není zvykem. My jsme ctnostnější, my se stydíme!“

Komtesa byla pohoršena:

„I my v loži společném cnostliví jsme byli. K čemu stud, kde není hříšný úmysl?“

Překonán sklonil hlavu, stydě se jako usvědčený hříšník.

Blanka obešla gauč:

„Tvoje rozpaky však chápu, takové špatné lože máš-li... Ženskou slouhu či páže nemáš pro mne?“

Nad tímto dalším neočekávaným přáním Karas poznovu ustrnul a teprve po chvíli vykotal:

„Paní Otylii nemohu tak pozdě budít a Houžvička tu nebydlí.“

Nevíme, zda by si Blanka dovedla představit starého Houžvičku v roli pážete, spokojila se však pokrčením ramen a klidným rozhodnutím:

„Tedy pomůžeš mi ty rozstrojiti se!“

„Já... já že bych...“

Milostivě přehlédla jeho strašlivé rozpaky:

„Já sama šat svléci sobě nemohu. Tak pospěš!“

Karas leknutím ztratil řeč.

„Ale jak... já... to přece nejde...“ ozval se po chvíli.

„Což v šatu nevyznáš se?“ usmála se škádlivě – pak bezstarostně se počala rozpínati, nevšímajíc si více Karase.

Stál oslněn tou krásou... Hltal Blanku očima, až tato netrpělivě dupla nožkou:

„Nu? Jak dlouho čekat mám? Jak jsi neúslužný!“

Karas polkl na sucho a nesměle se přiblížil k „Dívce v modrém“, jako by se mohl spálit, opatřen se dotkl jejího šatu, pak chvějícími se prsty jal se neobratně rozepínati spoustu knoflíčků na Blančině kostýmu...

Pohled na postupně se obnažující krásu nahého dívčího těla uvedl ho v extázi, jejíž vyvrcholením bylo – potvrzení rčení, že „nic není na světě nového“! Dr. Jan Karas si totiž zahrál onu směšnou roli, která tak smutně proslavila Josefa, zanechavšího svůj plášť v rukou jisté madame Putifarové. Jenomže lučínský notář ji sehrál ještě s negalantností, zůstaviv svou „Dívku“, jež toho času nebyla již „v modrém“, aby sama si pomohla do jeho „nečackého lože“, a spasil se útekem do knihovny.

Tam, aniž by rozsvěcoval, dopotácel se k prázdnému zlacenému rámu, mechanicky zatáhl záclonu, načež sklesl na pohovku a rázem usnul...

Jelikož tento příběh není nižádným „románem hrůzy“, nechceme se ani pokoušeti o vylíčení snů, které po celou noc pronásledovaly

nebohého notáře Jana Karase. K jejich představě postačí, že ráno se probudil vymrštěním se z pohovky, a to pohybem tak svižným, že by mu ho záviděl jeden každý z borců závodního družstva tělocvičného spolku. Je pravda, že sice nedopadl do dřepu na špičky, ani že přitom nepředpažil, zato však hluboce si oddechl, když konstatoval, že je ve své knihovně – tedy prostě doma! V té chvíli se také rozhlédl a zahleděl se k obrazu „Dívky v modrém“...

Karas se škodolibě ušklíbl: měl to povedený sen a toho byl jistě vinen Pacovského koňak ze staré lékařovy zásoby „Made in France“! A jakoby na výsměch svým nočním vidinám vítězným pochodem zamířil k obrazu, rozhrnul roušku jej zakrývající – a v témže okamžiku se zděsil: obraz byl pryč...! Chvíli ještě zapochyboval, není-li obětí nočních vidin a přízraků, které pouze autor „Disertace o upírech“ by dovedl vykouzlit, a proto bez ohledu, poruší-li nejcennější součást pozůstalostního inventáře, prolezl rámem... Ne! Smysly ho tedy neklamaly: rám byl prázdný! Oběma dlaněmi si tiskl spánky, načež v děsné předtuše a ještě ve větších obavách se potácivým krokem odebral ke dveřím ložnice...

Tiše, zcela tichounce je pootevíral, chvěje se bázní před okamžikem, kdy bude nucen pohlédnouti dovnitř.

A když konečně se k tomu odhodlal, pohled, který se mu tím naskytl, byl by dovedl pohoršiti pouze zkamenělou sochu nejdokonalějšího světce ráje, neboť i světec sám by se byl sardonicky posmál do vousů a zamnul ruce u vytržení. A jak by také ne! Na gauči, zamotána do pokrývek, spala Blanka a pouze nahý loket jí vyčníval. Její sny byly dozajista rozdílné snů lučinského notáře, neboť se ze spánku sladce usmívala – pak náhle před zraky Karasovými se obrátila na břicho, při čemž se jí odhalila nahá zádička, a to dokonce ještě o něco níže, než kde obvykle končívají výstřihy více než hluboké večerních a plesových dámských toalet.

Pan dr. Jan Karas tentokráte již nebyl pohoršen podívanou, kterou mu poskytovala komtesa Blanka z Blanckenbergu, neboť její

zádička byla tak dokonalá jako u Perikleových soch, a třebaže byla tři sta osmnáct let stará – počítáme-li podle data vzniku obrazu „Dívky v modrém“, přece se při nejmenším vyrovnala linii zad, za kterou dostala první cenu v soutěži „nejkrásnějších zad světa“ miss Mildred Lavenderová v Miami, USA.

Přesto vše Karas přistoupil po špičkách ke gauči a opatrně spící Blanku přikryl. Poté však jeho, na ranní dobu a na notáře obzvláště podivně planoucí zrak, spočinul na křesle – a tenkrát Karas, aby nevyšel z praxe, se poznovu zděsil.

Vždyť tam na křesle byl rozložen historický kostým Blanky, tak, jak jej v noci svlékla: svrchnice, spodnice, perlový čepeček, kruhová vycpávka a krumplované sametové kalhotky, na zemi pak v malebném neladu ležely pohozené punčochy a podvazky.

Dr. Jan Karas zavrtěl nad tím vším hlavou a velmi ohleduplně, aby komtesu neprobudil, spráskl ruce nad hlavou. Potom v náhlém osvícení mysli jal se rychle sbírat všechny součástky historické toalety a potichu je odnášel do knihovny.

Pevně se rozhodl: když již zázrak oživení postavy z obrazu „Dívka v modrém“ se stal jakýmisi dábelskými kejklady skutečností, faktem zcela nepopíratelným, je třeba smířiti se se situací, ale takovým způsobem, aby zlo – byť si zlem již zůstane, se stalo alespoň nejmenším. A za tím účelem je třeba, aby přítomnost Blanky nějakým způsobem vysvětlil, k čemuž opětně je třeba, aby Blanka se objevila a byla představena paní Otylii a případně i Houžvičkovi v obleku dívky současné doby a nikoliv v šatech, ve kterých snad tančívala s Albrechtem z Valdštejna...!

Co se stane později, o tom notář prozatím nechtěl ani uvažovat, doufaje, že komtesa Blanka z Blanckenbergu se nakonec přece nějak rozmyslí a vrátí se do svého těžce zlaceného rámu. Ale do té doby...!

A proto rychle odházal polštáře z pohovky a pod ně, do velké zásuvky uklidil drahokamy a perlami zdobený šat „Dívky v modrém“ včetně spodnice, kruhové vycpávky i krumplovaných sametových kalhotek, pouze límec uschoval do sekretáře, aby se nepomačkal.

Zato jej však pečlivě zamkl na klíč...! Pak rychle svlékl župan, vzal si kabát a odkvapil do haly, pozorně naslouchaje v otevřených dveřích, zdali ho někdo neslyší...

V Lučíně, třebaže se tam věrně řídili podle pražské módy, přece, věrni starobylé tradici, otevírali obchody o hodinu dříve nežli v hlavním městě. Venkovská klientela, a s tou se přece muselo v městečku nejvíce počítat, nerada čekává před zavřenými krámy, neboť pro ni „nakupování“ je a patrně ještě nadlouho zůstane jakýmsi slavnostním obřadem, ke kterému se odhodlává s jistou dávkou rozpačitosti. Pan dr. Jan Karas, třebaže nebyl v nižádném slova smyslu „venkovským“, předčil tentokráte, pokud rozpačitosti se týče, všechny venkovany, když několik minut po otevření dámského módního salonu „Lila a Lila“ vstupoval do jeho prodejní místnosti. Zaměstnanci se ještě pomalu rozlézali na svá místa a dosti udiveně si prohlíželi netrpělivého Karase, který se mezi nimi protlačil, až se ocitl před prodavačkou, slečnou Eliškou, jejíž tvářičky byly živou reklamou všech pařížských kosmetických krášlicích prostředků, vyrobených ve Vršovické mydlárně a parfumerii en gros.

„Dobré jitro, pane notáři, račte si přát?“ zašveholila slečna Eliška.

„Já bych potřeboval šaty.“

„Šaty? Lituji, ale my nevedeme pánské zboží. Račte naproti.“

„Ale já chci dámské šaty!“ vysvětloval dr. Karas poněkud nejistým hlasem.

„Ó, to je něco jiného!“ slečna Eliška téměř vypískla za všeobecného vzrušení v obchodě, které jenom zvýšilo Karasovy rozpaky.

Ale slečna Eliška již byla ve svém živlu:

„Račte si vybrat. Máme samé pěkné věci. Má to být pro starší dámu, že ano?“

„Ne, spíš pro mladší.“ Karas odpovídal jako školáček u první zpovědi, když se ho katecheta vyptává na hříchy eventuálně zamlčené, potažmo opomenuté.

„Kolik asi let?“

„Tři sta osmnáct... chci říci dvaadvacet,“ rychle se opravil, ale zpozorovav údiv slečny Elišky, stydlivě sklopil oči, ba ani je nepozvedl, když prodavačka počala se probírat v šatech.

„Prosím, vybereme něco elegantního. Má to být na večer – nebo pro odpoledne na vycházku?“

„Na vycházku raději ne,“ pospíšil si notář s odpovědí, maně si představiv Blanku, kterak do něho zavěšena se prochází po lučínském „korzu“. Božíčku, to by byla senzace! A což teprve potom ty následky! Proto raději rychle dodal: „Ale tak na odpoledne a také na dopoledne.“

Slečna Eliška přikývla:

„Rozumím, něco praktického.“

„A hlavně nenápadného!“ dodal a souhlasně pokyvoval hlavou pozoruje, že prodavačka vybírá tmavé šaty.

„Tak to by bylo tohle!“ hlásila Eliška s dobře sehraným nadšením, obdobným onomu, s nímž Kolumbovi mořeplavci vítali objevení se břehu Ameriky. „Jsou to velmi elegantní šaty,“ pochvalovala, „a zaručeně se budou té dámě líbit.“

„To je moje příbuzná...“

„Příbuzná! Na návštěvě?“ slečna Eliška vzala šaty, a držíc je před sebou, zkoušela je ke své postavě před zrcadlem.

„Ano, taková náhlá návštěva...“ rozpačitě vykládal notář. „A já ji chci překvapit. A jak se to zapíná?“ pojednou vyhrkl, vybavuje si v mysli noční scénu, kdy byl nucen pomáhat i při svlékání.

Slečna Eliška mu ukázala vpředu zipsový uzávěr:

„Zde. Na zips. Jen musíme znát velikost. Je slečna veliká?“

„Jde mi zrovna semhle,“ vyhrkl a ukázal si na krk.

„Po krk?“ podivila se Eliška.

„To je málo. Semhle!“ a ukázal nad oči.

„Tak to jí budou tyhle dobře. A zde tento klobouček by se k nim hodil nejlépe.“ Prodavačka podala Karasovi klobouček a pan notář,

zapomenuv, že není u svého kloboučníka, nasadil si dívčí klobouček na hlavu a jal se kriticky se prohlížeti v zrcadle.

„Rozkošné, že?“ zachichla se slečna Eliška.

„No, není to špatné,“ usoudil pan notář kriticky, načež, vybavuje si v mysli svého nezvaného hosta ze sedmnáctého století, se jal diktovati další přání, po jejichž splnění se komtesa Blanka z Blanckenbergu měla státi alespoň svým zjevem podobnou ostatním mladým dámám v Lučině.

V době, kdy její „mladej pán“ se ochotou a péčí slečny Elišky u „Lila a Lila“ obeznamoval s taji dámské módy našich dnů, paní Otylie, tiše si prozpěvujíc, ne nepodobna majestátnímu škuneru, vplula do haly, s obřadností přímo nábožnou a ne pýchy prostou, držíc před sebou snídani. V polovině cesty však zvonek domovních dveří ji přinutil změnit směr i přerušiti její zpěvný pozdrav jitra.

„Dobré jitro, paní Otylie!“ zaznělo jí vstříc, když otevřela dveře.

„Teď se chodí do kanceláře?“ hlas paní Otylie byl výhružný i plničký výčitek.

„Já jsem se opozdil!“ hlásil starý Houžvička poněkud provinile.

„To vidím! Mají štěstí, že pan notář ještě spí.“

„Ještě spí? Snad nestůně?“ s upřímnou účastí se podivilo Karasovo faktótum.

„Ale kdepak! Asi ponocoval!“ povzdechla si paní Otylie a dodala: „Měl by se oženit, já to pořád říkám!“ a nevšímajíc si více Houžvičky, který se šoural do kanceláře, zamířila halou ke dveřím ložnice, na které krátce zaklepala.

Když se jí však nedostalo odpovědi, paní Otylie otevřela dveře, a nesouc na podnose snídani, vešla tiše do ložnice. Kráčeje stále po špičkách směrem ke gauči, svým srdečným, hlučným způsobem se ozvala:

„Dobrátro přeji! – Mladej pán si dneska nějak pospal!“

„Mladej pán“ ale neodpovídal...

Poněkud udivena, že se jí nedostává odpovědi, paní Otylie došla až k posteli. Podnos se snídání postavila na stolek poblíže gauče. A že to neprovedla bezhlučně, o tom můžeme být přesvědčeni.

„Mladej pán“ se ani nepohnul...

Tentokráté již téměř zneklidněna tvrdým spánkem „našeho mladýho“, paní Otylie přistoupila blíže k loži, na kterém postava spáče, zachumlaná až na hlavu, se rýsovala pod pokrývkou. Hospodyně se nad ním naklonila a téměř mateřským pohybem zvolna odhrnula cíp pokrývky, pod níž se objevil pramen – dlouhých dívčích vlasů...

Stará Otylie vytřeštila oči, pak náhle rázně šklubla pokrývkou – a jejím zrakům se objevilo nahé dívčí tělo Blanky, ležící na bříšku a s hlavou podepřenou o loket a zabořenou do polštářů.

Paní Otylie zděšena a jakoby hadem uštknuta odskočila od gauče s překvapeným výkřikem:

„No tohle!“

Blanka, probuzena výkřikem, pozvedla svou krásnou hlavu a pootočíc ji do profilu, úkosem si změřila paní Otylii:

„Jaký hlahol škaredý v mojí komnatě tropíš, ženo nerudná!“ prohodila hněvivě.

Na místo odpovědi paní Otylie toliko bezmocně zalapala po dechu...

Blanka rozespalým pohybem přitáhla si spadlou pokrývkou, ledabyly jí zahalila boky, načež klidně opět zabořila hlavu do podušek.

Paní Otylie stále slova neschopna se alespoň chytila rukama za hlavu a zděšeně se jala prchat z ložnice. Jako fúriemi štvaná proběhla knihovnou a jejími rozlétlými dveřmi do haly, kde by málem byla padla do náruče dr. Jana Karase, který ověšen balíčky a s krabicemi v rukou se vracel ze svého ranního nákupu. Notář se zhrozil, avšak spatřiv paní Otylii, ihned se vzpamatoval, a rázem si uvědomiv důstojnost pána domu, téměř vyčítavě a přísně se na ni obořil:

„Co tu děláte tak brzy?“

Jenomže mravně rozhořčená paní Otylie vychrlila ze sebe přímo záplavu výčitek:

„Brzy! – Já myslím až příliš pozdě! Vždyť je tu hotová Sodoma a Komora! Nikdy jsem si nemyslela, že já, která nad nimi bděla jako druhá maminka, na stará kolena najdu v jejich posteli... nahé děvče...!“ A s výčitkou téměř mateřskou dodala: „Kam to dali stud, mladej pane? Cožpak kdyby se to dověděli ve městě?“

Ale s „mladým pánem“, aniž sám si to uvědomil, stala se změna. Předně došla mu trpělivost, za druhé byl již tak zaujat sličnou komtesou z Blanckenbergu, že pokládal za svou svatou povinnost ji obhájit.

„Tak už zarazte!“ vykřikl energicky a hned nato počal ze sebe chrlit po vzoru paní Otylie, která jeho nečekaným hněvem byla téměř zkoprnělá:

„V městě se to musí jednou stejně dovědět! Ostatně nechápu, proč tropíte takový hluk. Já jsem spal ve své pracovně na pohovce, a jestliže ta dívka spala v mém loži bez košilky, bylo jí patrně horko, a ostatně, je to čistě její věc a vám do toho nic není!“ Za řeči se jal odkládat balíčky na křeslo, stojící v hale, a přitom, probodávaje svou hospodyni hněvivým pohledem, zvýšil ještě tón, dodávaje tak následujícím slovům patřičného důrazu: „A potom si vyprošuji, abyste se k té dámě chovala s patřičným respektem. Moje neteř Blanka je rozenou komtesou!“

Paní Otylie, jakmile zaslechla, že Blanka je neteří jejího mladého pána, ihned dojata zvolala s nelíčenou radostí:

„Tak ta rozkošná slečinka je neteří mladého pána? Božíčku, to jsem ráda – to nám tu bude veseleji!“

„To asi bude,“ poznamenal Karas s temným tušením, pak ukázal na balíčky a krabice:

„Tohle všechno vybalíte a připravíte v šatně, aby se komtesa po koupeli mohla obléci.“

„Jen jestli to dobře nakoupili!“

Notář, nevšímaje si starostlivé poznámky paní Otylie, jal se vy-
tahovati z kapes různé drobnůstky, které nakoupil pro Blanku, od
parfému počínaje a krémem pro opalování konče. „A dáte komtese
také ty magazíny z čekárny, aby viděla, jak se nyní oblékáme!“

Paní Otylie se na něho zadívala s otevřenými ústy a pak vy-
hrkla:

„Ona to neví? Odkud, prosím jich, mladej pane, ta jejich slečna
neteř přijela?“

Karas byl touto nečekanou otázkou uveden do rozpaků a v prvé
chvíli nevěděl, co by hned odpověděl. Náhle pohlédl na krabičku,
kterou držel v ruce a jež obsahovala pleťový krém. Na víčku krabič-
ky byl namalován jakýsi tropický motiv a nápis: „Hellianda. Krém
na opalování“.

Rychle dal krabičku opět do kapsy a odušil s jistou dávkou sa-
mozřejmosti:

„Přijela z Helliandy!“ A aby zamezil další otázku paní Otylie, ze-
ptal se s předstíranou netrpělivostí:

„A kde jsou ty magazíny?“

Paní Otylie jako putička zašeptla:

„Podívám se!“ A hned, tentokráte ne již jako putička, ale jako
rozčepýřená kvočna vběhla do notářské kanceláře, kde Houžvička
stál u psacího stolu se sklápěcí deskou – dědictví to po zakladateli
notářské kanceláře všech tří generací Karasů – a s důstojností,
odpovídající notářskému faktótu, cosi zapisoval do velkého žur-
nálu.

„Neviděl jste magazíny?“

Otázka šlehla jako bič, že Houžvička až úlekem povyskočil a mr-
kaje očima se zahleděl na paní Otylii.

„Jaké magazíny?“

„Z čekárny!“

„Jo, magazíny!“

Houžvička pln horlivosti se shýbl pod pult k zákoníkům, tam pietně uskladněným, a jal se jednotlivé svazky přebírat. Paní Otylie ho chvíli pozorovala, pak zlobně pokrčila rameny:

„Tam je nenajdete!“ a neméně horlivě přistoupila ke stolu, aby mu pomohla. A dříve nežli Houžvička jí mohl v tom zabrániti, odklopila desku pultu. A v té chvíli užaslým zrakům paní Otylie se objevily na spodní ploše desky pikantní obrázky z magazínu, které Houžvička vystříhal a jako nějaký student si je připíchal do pultu. „Rassige Araberin“ sousedila s obrázkem: „Lustiges Faschingskostüm“, štíhlá dívka v kombiné s označením „Die Geniesserin“ se zdála připíjeti Houžvičkovi sklenkou sektu, a což teprve obrázky s označeními: „Eine sehr aparte Revuetänzerin“ a „Die gut aufgepasste Aktphotographie“...!

Paní Otylie prudce vytáhla z pultu magazíny, a změříc si Houžvičku, který vzpřímen, pozoruje své prozrazení, si mnul ruce pln rozpaků, prohodila opovržlivě:

„Co se v tomhle domě teď děje, to už přesahuje všechny meze!“
Houžvička provinile sklonil hlavu...

Dr. Karas s balíčky v náruči vešel do ložnice. Zahleděl se ke gauči a překvapen se zastavil. Gauč byl prázdný – pokrývka odhozena. Ale vtom již spatřil Blanku a tentokráte se Karasovi zarazil dech docela jinými pocity nežli bázní z minulé noci. Blanka, třebaže se smutně dívala na hrnek kávy s rohlíkem, působila rozkošně rafinovaně v notářově županu, oblečeném na štíhlé nahé tílko.

Karas odložil baličky na křeslo a vesele pozdravil:

„Dobré jitro, Blanko, vyspala ses dobře?“

Blanka lehkým pokývnutím hlavy odušila zasmušile:

„Klíčnice odvar jakýs špinavý donesla mi.“

„Ale to je přece káva!“

„Káva? Toť neznám! Snad nějaký lektvar čarovný? To mi netřeba! Nemocná nejsem.“

„Ale ne, to je snídane!“ trpělivě jí vysvětloval.

„Tohle snídaně má být?“ Blanka se jen smutně usmála.

„Nu ovšem, jen okus, káva je výborná a máslo čerstvé!“

Blanka se teď doopravdy urazila. Vzrušeně povstala a téměř plačky vyhrkla:

„A na tuto krmi nelibou čekala jsem tři sta let. Vidím, ty mne hlady umořiti chceš, abys mne se zbavit mohl. Takového činu jen příbuzný schopen jest,“ a dívka oddaně zkřížila ruce na prsou a sklonila hlavu.

Notář byl všecek zoufalý nad tím, že jí tak nevědomky ublížil.

„Blanko, z čeho mne tu obviňuješ? Já ti přece nechci nijak ublížit. To všecko je jen proto, že jsi se octla v jiném světě. Víš, my dnes žijeme docela jinak než vy před třemi sty léty!“

Pojala k němu soucit, který se zřejmě zračil v jejím hlase, když podotkla:

„Když celý život váš jako lože tvoje a tato snídaně jest, pak upřímně vás lituji.“

„Jsi mým milým hostem,“ odpovídal jí slavnostním hlasem, „to už se nedá nic dělat – a chci, aby ses tu cítila jako v obraze,“ rychle se opravil, „totiž – jako doma. Poruč si a já ti vše podle možnosti zařídím.“

Ve dveřích – tentokráte bez zaklepání – se objevila paní Otylie:

„Tady jsou ty magazíny, milostpane.“

Karas je od ní vzal a pravil přísně:

„Uděláte slečně snídani tak, jak je zvyklá. Poroučejte prosím!“ obrátil se k Blance. Blanka byla skromnost sama, když jedním dechem pronášela:

„Jiné přání nemám, než krmi skromnou, staročeskou. Prosím drobeček polívky, vajíčka na slanině, pečené kýty kus, chleba, ovoce a víno čisté, nejraději červené a může ho více býti,“ a šibalsky se usmála.

Zatím co Karas se podobal ženě Lotově, paní Otylie trochu překvapena se otázala:

„Slečinka sní tolik k obědu?“

Blanka se roztomile usmála:

„Ne, k snídani!“

Karas, zatím co nyní paní Otylie zůstala ohromena, se trochu vzpamatoval. Předstíranou přísností se snažil zamluvit napjatou situaci:

„Slyšela jste?“

Hospodyně si opřela ruce o boky:

„Milostpane, maj rozum! Vždyť jim ta slečinka ztloustne!“ A obrátíc se k „Dívce v modrém“ poznamenala: „My se chceme líbit mužům a držíme si linii.“

Blanka se shovívavě usmívala:

„Muži naši nás hubené mít nechtěli. Vyzáblý fraucimor vždy chřaplavý, hádanlivý a závistivý jest. Když žena dobře jísti zná, je vlídnost a milost sama. Teď však věru hladná jsem. Snídani běž strojít a do lázně nám ji přines!“

Ohromená hospodyně se obrátila na svého „mladýho pána“:

„Snídani do koupele! V tomhle domě já nebudu!“

„Mladej pán“ se rozmáchl bezmocně rukama:

„Udělejte, co vám komtesa poručila!“

Paní Otylie se beze slova otočila a odešla do haly. Karas zatím se zálibně díval na Blanku:

„Pak jsem měl najít župan! Ale sluší ti to.“

„Jiného nic jsem tu neměla,“ prohodila mrzutě. „Co se šatem mým učinil jsi?“

„Přinesl jsem ti nové šaty. Prohlédni si tyhle obrázky.“ Podal jí magazíny a dodal: „Takhle se teď ženy oblékají.“

Zazvonění telefonu přerušilo jeho další výklad.

„Promiň,“ řekl a odstoupil od Blanky, aby zvedl sluchátko.

Blanka dychtivě otevřela první sešit:

„Věru zvědava jsem, jaké okrasy dnes ženy nosí.“

„Doktor Karas!“ hlásil se notář u telefonu.

„To mi opakovat nemusíš!“ odušila Blanka, prohlížejíc módní magazín a netušíc, že její praprasynovec s ní nemluví.

„Dobré jitro!“ Karas poznal v telefonu hlas Pacovského.

„I to jsme si už přáli!“ poznamenala do toho Blanka.

„Ano, jsem doma!“

„To vidím!“ odfrkla si Blanka, která neznajíc vymoženosti telefonu zřejmě se domnívala, že Karas k ní mluví, a proto nezůstávala mu ani jediné odpovědi dlužna, takže s velkým spádem se rozvíjel další dialog:

„Ano, celé dopoledne,“ ubezpečoval Karas Pacovského do telefonu.

„Skrze mne? To od tebe překrásné jest!“ usmívala se Blanka.

Karas mluvil všecek roztržitý:

„Ne – spal jsem dnes špatně.“

„Jako já. Na tak úzkém loži – divu není...“

„Ne, nechod' sem, prosím tě!“ zvolal všecek vylekán do telefonu.

„Proč ne?“ Blanka byla nevinná zvědavost sama.

„Já mám – totiž právě nějakou důležitou práci...“

„Plané výmluvy! Vždyť ničeho nečiníš,“ a Blanka přistoupila ke Karasovi a pohoršeně mu ukazovala módy: „Tot' nová móda? To jsou maškary jakési, dobré k reji bláznů!“

„Vysvětlím ti všechno později...,“ notář byl všecek znervóznělý neodbytností Pacovského.

„Proč později? Hned mi to řekni! A proč se mnou mluvíš zády?“ Blanka byla pobouřena.

Karase telefon přímo pátil v ruce a jenom rozpačitě odpovídal:

„Ale co si to o mně myslíš!“

„Dobrého nic!“ zvolala Blanka nyní už dopálena. „To víš! A proč tu nabíračku divnou k uchu tiskáš, když ke mně mluvíš?“

„Ne – opravdu – nic ti netajím...,“ koktal Karas do telefonu.

„To teprv se uvidí! Styď' se takhle s urozenou pannou mluvit!“ a Blanka energickým chvatem vytrhla Karasovi sluchátko.

Karas zoufale zatápal po přístroji.

„Ale, Blanko, to je telefon!“

„Zase kouzlo jakési? Čerta vyvoláváš?“ osopila se na něho.

„Počkej, ještě jsem nedomluvil!“

„Napřed domluvíme já – čert počká!“ a slečna, jež tančívávala s Albrechtem z Valdštejna, hodila Edisonův vynález na zem, což ovšem netušil na druhém konci drátu doktor Pacovský, který, třebaže v Lučíně, v té chvíli se podobal obyčejnému účastníku pražské telefonní sítě, když téměř beznadějně volal do telefonu:

„Haló, Karasi! – Co se to tam děje...? To přece není porucha...? Haló...!“

Karas, aby uklidnil Blanku, stále ještě pobouřenou, ukazoval jí nové šaty, které koupil u „Lila a Lila“. Ale své nezvané, ač proto tím rozkošnější návštěvnici se nezavděčil. Blanka, byla-li pohoršena příhodou s telefonem, jíž předcházela výstup s kávou, byla nyní podobna mračnu, nabitému elektřinou.

„Trpělivost moje u konce je! Mne, komtesu z Blanckenbergu do takové hadry odítí chceš? Ze špatné látky – a kdeže krumplování zlaté? A jak malý je mi a neslušný!“ přiložila k tělu šaty, které prudce vytrhla Karasovi z rukou. „Suknice sotva kolena přikrývá! Ni žínka povětrná by tak se neoděla!“

„Ale to je dnešní zvyk!“ poznamenal s rezignací.

„Ubohosti a necudnosti nikdá nepřivyknou! – Dosti toho!“ komtesa radikálně zakončila rozhovor o šatech, jež hodila Karasovi. Pak mírněji se otázala:

„Je lázeň připravena?“

„Pojď, uvedu tě!“ a zamířil ke koupelně. Blanka, následujíc ho, náhle se v polo cestě zastavila:

„Jen, aby kád' tvá pro nás oba sporá nebyla, tak jako lože tvoje!“ poznamenala kriticky.

Všecek konsternován se zarazil:

„Zase pro dva!“

„Pro dobrou vůli přece v lázni se mnou musíš pojít,“ podotkla již opět roztomile.

„To je také starý zvyk?“ tázal se nejistě.

„Chvalně známý. Dobrý král Václav Čtvrtý jej velmi proslavil!“

Polkl na sucho:

„My totiž se dnes koupáme oblečení...“

„Nač do lázně šatu třeba?“ podivila se.

„V takových krátkých koupacích úborech.“ Karas otevřel magazín s ukázkami plážové módy v Deauvilleu.

„Toť hanba!“ zvolala Blanka rozhořčeně. „Pološat žádostivost nečistou jen budí!“

Vzmohl se pouze na povzdech a otevřel dveře do koupelny, jež byla jeho pýchou a o jejímž moderním a přepychovém vybavení se po Lučině šeptalo.

Blanka nahlédla do koupelny, podívala se k vaně, napuštěné vlhrou vodou, načež se usklíbala:

„Však jsem to věděla. I lázeň jenom pro jednoho! Sotva se tu člověk otočí. Ale jinak je to pěkné. Lazebnice ať si se snídání pospíší!“

Karas, stoje ve dveřích, se chvíli díval na Blanku, která si počala rozvazovat župan. Náhle si dodal odvahy:

„Služeb mých pomocných spanilosti tvé netřeba?“ vyhrkl ze sebe v jakési staročeštině, jak si ji zapamatoval z Jiráskových románů.

Pohlédla mu přísně do očí:

„V tvých očích hříšné myšlenky vidím! Styď se! Zdáš se být pěkný zuzaník! Odejdi!“ a Blanka, přirazivši notářovi dveře před nosem, otočila zevnitř klíčem, pak spustila župan na zem.

Ironický úsměv jí zahrál na rtech, když rukama přejela po svém tílku, lehce se protáhla a pak – pak rychle vklouzla do vany...

Pan notář, dr. Jan Karas, nazvaný právě komtesou z Blanckenbergu zuzaníkem, všecek zničený stál před zavřenými dveřmi koupelny, když tu se zděsil.

K jeho sluchu dolehl přehnaně uctivý hlas Houžvičky:

„S dovolením, pánové, ohlásím vás panu šéfovi.“

„Jen se neobtěžujte, pane Houžvičko, najdeme si ho sami!“ odpovídal veselý hlas Pacovského.

Karas všecek poplašený se rozhlížel, kam by se schoval.

„Ale pán ještě spí!“ – Zlatý Houžvička!

„To snad ne!“ – Ještě i ten protiva Čádek!

„Vždyť jsem s ním telefonoval!“

Karas se rozběhl maratónským tempem ke knihovně a právě, když již již dostihoval dveří, vstoupili z haly doktor Pacovský s inženýrem Čádkem, za kterými vykukoval, pokud mu to jeho malá postavička dovolovala, starý Houžvička.

„Vidíte, jak jste ho podezříval, a on už chudinka pracuje,“ mrkl doktor Pacovský na Houžvičku, který však raději zmizel. „Co to bylo ráno v tom telefonu, člověče? Takový zmatek!“ a lékař stiskl notářovi ruku.

„Asi nám zapojili druhou linku a někdo nám do toho mluvil,“ zalhal si Karas.

„Vypadalo to tak.“

„Host do domu – Bůh do domu!“ je sice staré krásné přísloví – ale pan notář Karas měl těch hostů právě až dost. Nyní přemýšlel, jak by se těchto dalších zbavil:

„No – a copak jste mi přinesli, přátelé – víte, jsem dnes hrozně zaměstnán...“

„Tvůj osobní lékař se tě chtěl zeptat, jak se ti daří po jeho včerejším koňaku?“ zazubil se Čádek.

„Děkuji, špatně!“

„To je nezvyk. Musíš ho brát častěji.“

Karas byl jako na trní.

„Snad bychom mohli jít třeba dolů, ne?“

Čádek byl přemrštěná zdvořilost:

„Ale proč? Tady je to lepší!“

A jakoby na potvrzení jeho slov ozvalo se z koupelny přenáramné šplouchání, plácání a na matném skle dveří se pojednou objevil stín – tmavá silueta koupající se dívky...

Oči pánů se rozšířily... Pak dva páry očí tázavě spočinuly na notáři, který konečně ze sebe vyrazil:

„Koupe se tam...“

„Kdopak?“

Karasovi vyschlo v hrdle:

„Stará paní Otylie...“

Z koupelny k šplouchání vody se přidal dívčí zpěv. Melodický, jarý hlásek, znějící jako stříbrné zvonky...

Pohledy přátel zpřísněly, Karas se slabě usmál:

„Vy to nebudete věřit, ale to ona vždycky dělá...“

A právě v tu chvíli paní Otylie se vhrnula do ložnice. Na dvou velikých podnosech přinášela objednanou snídani, včetně lahví červeného vína. Nevšímajíc si pánů, prudce zaklepala na dveře koupelny, kde ustal zpěv i hluk.

Pacovský s Čádkem se výhruzně otočili proti Karasovi:

„Stará paní Otylie se tam koupe?“ zahřímal lékař.

„To ona vždycky dělá?“ zlomyslně parodoval Čádek.

Jako dva čínští mandaríni pokyvovali hlavami nad nešťastným Karasem.

Paní Otylie, která patrně zůstavila snídani v koupelně, vracela se ložnicí a velmi nevlídně si přeměřila svého „mladýho“:

„V tomhle domě nebudu!“ prohlásila energicky, načež neméně energicky za ní zabouchly dveře vedoucí do haly.

Doktor Pacovský s Čádkem souhlasně dále pokyvovali hlavami.

„Přátelé, ujišťuji vás...,“ započal Karas.

„Tak ven s tím!“

„Koho tam máš? – To je ta tvoje láska k obrazu!“

„Ty zpustlíku!“

„Všechno vám vysvětlím!“

„Jene!“ zazněl v to hlas Blanky.

„Okamžik prosím...“ a Karas se rozběhl ke dveřím koupelny, u nichž se tiše otázel:

„Co si přeješ, Blanko?“

„Šat můj!“

„Ano, hned!“ a notář, nevěnuje pozornost svým dvěma přátelům, kteří zvědavě pokročili kupředu, vzal moderní šaty, které ráno koupil, a podal je do pootevřených dveří koupelny, v nichž se objevily nahé ruce Blančiny.

Pak spokojeně si oddychl: alespoň tohle se mu podařilo.

„Roucho moje chci!“ zaznělo nečekaně a z koupelny vylétly moderní šaty a spočinuly na Karasově hlavě. Jenom povzdechl, sebral šaty a rozběhl se kolem přátel do knihovny. „Kdo je ta dívka?“ zvolal na něho polohlasně Pacovský.

„Moje příbuzná!“ odušil chvatně a neméně chvatně, nedbaje toho, že jeho přátelé pochybovačně vrtí hlavami a že div si nevykroutí krky při sledování jeho počínání, jal se vytahovat historický kostým Blanky se vším příslušenstvím. Pak s plnou náručí opět proběhl kolem nich.

„A odkud přijela?“ vyzvídal Čádek.

„Z Helliandy! Tam se to nosí!“ odpovídal, potáčeje se jako náměsíčník, neboť není to tak lehké nosit v náručí všechny součástky obleku, jak je předepsala móda XVII. století – a nepoztráčet je cestou!

„Ten kluk lže, to je k neuvěření!“ kuckal se smíchem Pacovský.

„Ten kluk“ zatím dostihl dveří koupelny, které se opět pootevřely, opět nahá ruka Blančina vzala šaty, zatím co její ústa pronesla s roztomilostí:

„Díky!“

„Z jaké Helliandy? Kde je to?“ osopil se Čádek poněkud dopáleně na Karase.

Notář si urovnal skřípec a zatvářil se zcela kantorsky. S nadzdviženým obočím, jakoby v údivu nad takovou ignorancí, poznamenal:

„Ty nevíš? Ve škole nás to přece učili...“

Na štěstí, že mu byl ušetřen výklad o vymyšlené Helliandě, nad kterou právě v téže chvíli kroutili hlavami Houžvička s paní Otylíí – a po starém, chvalném zvyku se zase spolu poškorpili...

„Jene, pomoz mi!“ zazněl hlas Blanky z koupelny.

Karas se zatvářil slavnostně, ba téměř jaksi soucitně si změřil své kamarády:

„Přátelé, omluvíte mne na okamžik...“, a hbitě vklouzl do koupelny.

Dočetli-li se kdy doktor Pacovský s inženýrem Čádkem o ceremonii při představení u dvora královny Anny Rakouské a nedovedli-li si to dobře představit, zažili to nyní při audienci, již jim milostivě poskytla „Dívka v modrém“. Oba totiž se nuceně bavili v knihovně, snad přetřásající záhadnou přítelovu návštěvu z neméně záhadné Helliandy, když Blanka, následována Karasem, vyšla z ložnice.

Karas se již opravdu vžil do své role a přímo slavnostně se jal hovořit:

„Dovol, Blanko, abych ti představil své nejmilejší přátele: okresní lékař, doktor Pacovský – lesní inženýr Pavel Čádek. Pánové – komtesa Blanka...“, zarazil se, „ehm, z Bořitova.“

Pánové se uklonili, pak přistoupili k Blance zřejmě, aby jí políbili ruku, ale ona trochu ustoupila, pokynula jim jen milostivě hlavou, pak podezřívavě se podívala na Pacovského: „Ty žes lékařem pana Jana, pravíš? A pijavice kdeže s sebou neseš?“

Doktor Pacovský uražen ve vznešenosti svého oboru se zamračil, zato Čádek se zlomyslně usmál.

„Ty my dnes nepotřebujeme,“ prohodil suše lékař. „Na to jsou medicíny.“

„Pak mastičkář jsi jakýs...“ Blanka pokrčila nosíkem. „A ten zde kořínkář tvůj...“ dodala ještě s menším zájmem.

Tentokráte se Pacovský zlomyslně usmál, zatímco Čádek se zamračil:

„Já jsem, prosím, lesní inženýr!“

„Cože lesního?“ Blanka se tázavě obrátila ke Karasovi, ale jako by nechtěla vyčkávat odpovědi, která tak jako tak by na sebe byla dala dlouho čekat, dodala: „Mou kratochvílí lov vždy býval. Sokolů cvičených kolik čítáš?“

Čádek tentokráte byl se svým umem v koncích, Pacovský však vpadl mazaně:

„U vás v Helliandě se k lovu používá ještě sokolů?“

Blanka pohlédla na Karase podobna uražené bohyni z Olympu:

„Nehrubě chytré poddané máš. A vychování také nemají. Vrchnosti otázky dávat si troufají!“ Nemilostivě se obrátila k notářovým přátelům: „Můžete jít – dnes už nám vašich služeb netřeba,“ a obrátila se k nim zády.

Pacovský s Čádkem se strčili lokty. Karas k nim vyslal úpěnlivý pohled, prose je za odpuštění slovy, pronesenými hlasitě:

„Zavolám vás včas.“

Blanka, nevšímajíc si již obou pánů, prohodila poněkud netrpělivě ke Karasovi:

„Ó, čeled' tvou už znám. Kdy okolní rytíře mně představiti chceš?“

Pacovský s Čádkem se raději rychle vytratili...

V

Nový majitel luččinského zámku hrabě Karel Landa, pro své důvěrné přátele prostě „Kari“, zdědil svou povahu, eleganci a libůstky po svém předku Fernandovi, jenž si získal erb a hraběcí korunku ve Francii. Mladý a statný Fernand Landa byl v hodnosti rytmistra členem průvodu, který byl čestnou stráží dvorních povozů, z nichž v nejskvělejším odjížděla z Vídně do Paříže sličná arcikněžna Marie-Antoinetta, kterou kardinál princ z Rohanů vybral za choť francouzského korunního prince, pozdějšího Ludvíka XVI.

Rytmistr Landa zůstal v Paříži a obdržev rytířský predikát „de“, stal se kapitánem královských švališerů a hrdinným a neúnavným dobyvatelem ženských srdcí. Život se na něho smál – vždyť to byla doba rokoka, sladkého, galantního rokoka...!

Chceme-li se však dovědět něco bližšího o tom, jakým způsobem v oné době, kdy tak jako za časů Frondy velké dámy zasahovaly do osudů mužů, Fernand de Landa se stal hrabětem, přečtème si rozmarnou historku, již zapsal neméně rozmarný autor, která velmi rozveselila lehkovážné markýzy a dvorné abbé ve Versailles i v Trianonu, a jež se začíná takto:

Před chodníkem paláce vévody de Gorgerojde zastavil povoz, zdobený galantními malbami, podepsanými Boucherem, podobný rozkošnému pojízdnému budoáru, taženému dvěma plnokrevnými meklenburskými hřebci, ohnivě odfrkujícími, jako nebožtík Pegas blahé paměti. A na dvířkách pod erbem s vévodskou korunkou se skvělo hrdé heslo rodu de Gorgerojde: „Je maintiendrai!“ V té chvíli Švýcar, oděný v šarlatovou livrej, zvolal hlučným hlasem:

„Povoz paní vévodkyně předjíždí!“

„Holá, kočí!“ pravila přispěchavší něžná vévodkyně v rozkošné bílé paruce. „Strašně pospíchám! Jel plným tryskem ke klášteru

Cordelierů, kde mne očekává můj zpovědník!“ A již vskočila do povozu, který podle nařízení se rozjel tryskem.

Za oněch dob rokokové princezny, vévodkyně i markýzy měly povozy prostorné jako pokojíčky, neboť móda širokých krinolín právě vyvrcholila a ty byly takových rozměrů, že by byly skryly i Diogena s jeho cynismem.

Vévodkyně de Gorgeroyde byla v špatné náladě, neboť postřehla, že se její sukně nemůže plně rozložit uvnitř povozu, a přemýšlela o tom, že bude třeba ne sice zúžit krinolínu, ale rozšířit karoserii, aby povoz byl hoden jí, jí, jejíž rod čítá čtyřiatřicet předků a je spřízněn s králi Francie a Navarry.

Nemohouc upravit svůj šat, aby se nepomačkal, mladistvá vévodkyně zlostně zadupala – a krak...! S děsem pocítila, kterak ztrácí podlahu pod svýma nožkami, vězícíma ve filigránských střevíčkách.

Nebohá se propadla a hřmot kol, práskání biče a dusot koňských kopyt přehlušily její volání, takže ani kočí, ani nehybně sedící lokajové netušili, že jejich velitelka v té chvíli běží po dláždění a blátem v ulici Saint-Denis.

Povoz paní vévodkyně byl vyklenut přesně podle požadavku módy a tak štíhlé nožky hrdé a spanilé příslušnice rodu de Gorgeroyde dosáhly právě až na zemi, zatímco vzpříčená krinolína udržovala ji v podpaží a kolem krku jako proutěný košík, v němž se malá děcka pokoušejí o první krůčky. Ale vévodkyně musela dělat nikoliv krůčky, nýbrž hbité skoky, aby – nechtěla-li býti usmýkána – stačila tempu, jímž povoz ujížděl.

„A já ještě nařídila kočímu, aby jel plným tryskem,“ vzdychala nebohá, běžíc mezi čtyřmi koly.

„Zastavte...! Kočí, zastavit...!“

Nemohl-li její hlásek přerušit rachot kol, mohl zato její zpovědník posečkat ještě čtvrt hodinku, zvláště když se tak jako tak již o dvě hodiny opozdila! Pozdní lítost, když kočí poslušen rozkazu,

ujížděl s větrem o závod. A právě tento vítr a kapka vody, vystříklá zpod kopyta koně, úderem blesku vyjevily mladistvé vévodkyni strašlivou skutečnost, jež byla současně „nahou“ pravdou, neboť drahocenná brokátová sukně a koketní dessous se zachytily nad otvorem, jímž v podlaze povozu proklouzlo její útlé tílko.

A tak běžela nyní pařížskými ulicemi, aniž by se mohla zastaviti, aniž by si mohla alespoň uvolniti ruku k napodobení cudného gesta Medicijské Venuše.

Snad také její krásné tílko, jehož hlava byla skryta, by bylo mohlo zůstatí anonymním, avšak livreje lokajů a pyšný znak, tak malebně vymalovaný na dvířkách povozu, přímo křičely na všechny procházející se mladé šlechtice i měšťániny:

„Pánové a dobří lidé, naskýtá se vám čest zřítí část tílka paní vévodkyně de Gorgeroide! Dolů s klobouky a kloňte se, pánové a dobří lidé...!“

Vévodkyni zbývala jen jediná útěcha, že nikdo nespatří ruměnc studu na jejím líčku, neboť žena v póze sebekritičtější přestává býti ctnostnou teprve až ve chvíli, kdy se počne rdít...

Byla to pro vévodkyni malá útěcha, ale přece útěcha... Přes to v duchu vzývala všechny svaté, aby povoz byl nucen zastaviti pro nějaký shluk, třeba proto, že někoho přejel, neboť co již záleží na příčině, jenom když ona bude vysvobozena! Jak ráda by dala tisíc louisdorů, jenom kdyby jeden kuň byl padl, a druhý tisíc za to, kdyby měla na sobě část svých dessous, jež ve spěchu zapomněla doma. Avšak svatí, k nimž se obracela ve svých prosbách, buď v tom oboru nebyli dosti kompetentní anebo se domnívali, že podobná „galantní“ nehoda není hodna zázraku – a tak mladá vévodkyně marně v duchu příslibovala jako sloup silné svíčky svatému Ignáci, svaté Kláře i Barboře a všem ostatním, jak se jí v mysli vybavovali.

Ale vše má svůj konec a tak také i její povoz zastavil před klášterem, a to právě včas. Vždyť nebohá, stěží popadajíc dech, mohla již jenom sténati...

Naproti klášteru byla ubytována eskadrona švališerů a od velitele až po trubače všichni s pochopitelným zájmem spěchali ku pomoci krásné zajatkyni, jež spatříc lesk stejnokrojů, marně se dovolávala svých lokajů, kteří se střežili vzbuditi nelibost královských vojínů. Jejich velitel – kapitán de Landa – přešel k útoku: směle otevřel dvířka povozu a poznávaje vévodkyni, pro zlato jejížž kadeří se bil v souboji, zvolal s dvornou úklonou:

„Jakže vy, madame...? A já až dosud se domníval, že jste plavovláskou!“

Změřila usmívající se okolostojící rozhněvaným pohledem, který se ihned rozjasnil. Vždyť prestiž vojenských stejnokrojů přiváděla, přivádí a vždy bude přivádět vlnu vzrušení do dívčích duší a toho, co z eufemismu jsme pojmenovali srdcem žen!

Zardělá pod lícidlem, vyčítavě zvolala:

„Monsieur...! Monsieur, toť nedůstojné...!“ Ale nechala se přece vyprostiti ze svého zajetí velitelem, jehož ruce byly rukama šlechtice.

Hle, kterak se přihodilo, že vévodkyně de Gorgeroyde zaměnila klášter za kasárny a svého zpovědníka za kapitána! A poněvadž vévodkyním je třeba kavalírů jich důstojných, Ludvík Milovaný se v krásných očích vévodkyně stal pomilování hodným, když jejího kavalíra učinil hrabětem!

Nebudeme se však zabývat rodem hrabat Landů a jejich ostatními rodinnými – více méně pravdivými historkami, které jsou nyní na denním pořadu ve většině lučínských domácností od chvíle, kdy pan kastelán Kylián představil mladému hraběti Karlu Landovi při jeho příjezdu k uvítání shromážděné služebnictvo, z nichž pro každého nový majitel zámku nalezl vlídné, srdečné slovo.

Avšak skutečnou senzací pro celý Lučín se stala seznamovací večerní slavnost, kterou hrabě Kari se rozhodl na zámku uspořádat. A Kariho ústy jako by promluvil duch jeho předka Fernanda, kapitána švališerů a kavalíra rokokové vévodkyně de Gorgeroyde, když obrátiv se ke Kyliánovi mu pravil:

„Milý pane kasteláne, postarejte se, aby všichni ze zdejší společnosti dostali řádné pozvání, a hlavně pozvete zdejší mladé dámy – ať tu nezemřeme nudou!“

„Nevím, zdali bude pan hrabě v tomto směru spokojen,“ uklonil se Kylián a dodal chmurně: „Jediná krásná žena v Lučíně je tři sta let stará a teď je v úřední úschově, protože ji nikdo nechtěl v dražbě koupit.“

Hrabě se usmál:

„Myslíte zase ten zakletý obraz?“

Kastelán ztlumil hlas:

„Dovoluji si upozorniti, že to zakletí jsem mu připsal sám právě proto, aby jej nikdo nekoupil. Zbožňuji totiž ten obraz – pan hrabě by se mohl osobně...“

„Až jindy!“ přerušil ho jeho nový pán. „Prozatím mne zajímají živé portréty!“ A Kari, lehkomyšlně si pobrukuje poslední taneční šlágr, odcházel do svých pokojů, zůstává kastelána melancholickým vzpomínkám na „Dívku v modrém“, která tou dobou nepřímou zaměstnávala i mysl temperamentní paní Růženky Smutné. Obklopena celým štábem švadlen při zkoušení večerních šatů v módním závodě „Lila a Lila“, otázala se náhle prodavačky:

„A je hezká ta notářova příbuzná?“

„Ještě ji tu nikdo neviděl, milostivá. Ptala jsem se.“

Paní Smrčínská, vybírající látku pro Slávinku, měla dobrý sluch.

„Jak je stará, taky nevíte?“ vmísila se do rozhovoru.

„Pan notář říkal – dvaadvacet let!“

„Proto ho nebylo vidět poslední dobou!“ konstatovala paní Smrčínská.

„Je to taky nápad od toho děvčete sem jezdit!“ Paní Růženka Smutná se netajila rozhořčením. „Kdyby věděla, jak je těžké se v Lučíně provdat...“

Paní Smrčínská se uštěpačně usmála:

„Pro někoho je ovšem dvaadvacet let nebezpečné mládí! Nám to nevádí, vid' Slávinko?“

„Ano, maminko...“ a Slávinka, aniž sledovala rozhovor, letmo vzhledla od látek.

Notář dr. Karas pln rozpaků stál v pracovně svého přítele doktora Pacovského, který z předstírané nevládnosti – právě tak jako inženýr Čádek – seděl k němu obrácen zády.

Oba přátelé již dříve rozluštili duševní problém Karasův. Tentokráte, na samém počátku, Pacovský zodpověděl Čádkovu otázku, „může-li se člověk zamilovat do obrazu?“:

„A proč ne? Lidé, kteří mají velkou fantazii, dokáží neživé oživit. V pověstech a legendách o obrazech a sochách, jež obživly, jistě vězí nějaký hlubší smysl. A ostatně tak zvaná ‚láska na první pohled‘ není-li vlastně zamilováním se do pouhého zevnějšku, prostě do živého obrazu člověka?“

Ale došli-li k tomuto závěru již dříve, neznamenalo to toho hříšníka Karase trochu nevytrestat za to, jak se choval, když je představoval své příbuzné – komtese, a proto zdánlivě netečně naslouchali jeho uprošování.

Karas si rozpačitě odkašlal:

„Přátelé, nezlobte se na mne. Já za to nemohu, že k vám byla taková. – Tak mějte přece rozum – dobře, já se vám tedy přiznám – ale slibte mi, že budete mlčet...“

Mrazivé ticho mu bylo odpovědí, a proto s velkým přemáháním pokračoval v přiznání:

„To umíte, jak vidím. Poslyšte... Komtesa Blanka nepřijela z Helliandy – a není ani moje příbuzná...“

Tváře Pacovského a Čádka se vážně otočily k notáři, a zatím co postupně vyjadřovaly vzrůstající údiv, Karas nejistě pokračoval tak, že i z jeho hlasu bylo zřejmo, že se mu to vše zdá samotnému jaksi divné:

„Je to komtesa Blanka z Blanckenbergu... Ano... ‚Dívka v modrém‘... Moje políbení ji přivedlo znovu k životu, vystoupila z obrazu a z vděčnosti se prostě ke mně nastěhovala...“

Pacovský mlčky sáhl Karasovi na čelo a odborně se jal zkoušet tep jeho ruky. Notáře to rozčilovalo, a proto vyhrkl podrážděně:

„Je to působení neznámých sil! Nové zhmotnění ducha! To je jasné!“

„Ano, zcela jasné...“ podotkl ing. Čádek skepticky.

Pacovský pustil Karasovu ruku:

„Ne, horečku nemá, snad je přepracován. Více spánku, příteli...“

„Tak vidíte,“ povzdechl Karas, „já věděl, že mi neuvěříte, a proto jsem si vymyslel tu Helliandu. Vyberte si, co se vám líbí!“

Lékař vyměnil s inženýrem smírný pohled, pak vážným hlasem navrhoval:

„Taková tvrzení se musí přece nějak dokázat. Z mého hlediska, na příklad, organismus tři sta let starý by musel doznat nějakou změnu. Jsi přece moderní muž! Pátrej vědecky!“

Nebohý notář mlčky přikývl na souhlas...

O hodinu později Blanka odpočívala na pohovce ve svém drahocenném modrém šatu a udiveně pohlížela na Karase, který ji držel za ruku a přesně podle Pacovského návodu počítal tep.

„Tep zcela normální. Podívej se na mne – hm – oči jasné, velké... obočí je pravé...“ zatahal ji za vlasy, až se ušklíbla. „Vlasy přirostlé... docela hezky... usměj se trochu!“

Rozpačitě se pouсмála – on však pouze suše konstatoval:

„Zuby vypadají docela zdravě, ku podivu...“

„Jak jazyk se ti plete?“

„Okamžik!“ přerušil ji a položil jí ucho na žaludek, pak k srdci. Zavrtěl hlavou:

„Organismus se vůbec nezdá porušen za ta staletí!“ Náhle na ni uhodil:

„Kde jsi pochována?“

„Nech mne odpočívat s pokojem!“ odsekla rozčileně.

„Ano, ale řekni mi, kde jsi pochována, snad by se tam něco dalo zjistit...“

Obrátila se uražena:

„Odejdi! A ihned!“

Smutně povstal, když po tichém zaklepaní vstoupil Houžvička, přinášející bílou obálku.

„Pan hrabě Landa se dává poroučet...“

„Nový hrabě? Ukaž!“

Houžvička přistoupil:

„To je pozvánka na dnešní seznamovací večer. Ani to nemusíte číst. Prohlédl jsem si to cestou...“ Káravý Karasův pohled Houžvičku nikterak nezdrtil, neboť zatím co Karas rychle prohlížel pozvánku, na kterou se mu Blanka dívala přes rameno, doložil: „A dámy prý jsou vítány – tak ta slečna...“

Slečna zatleskala ručkama.

Karas netrpělivě mávl rukou:

„Dobře, můžete jít!“

Blanka se zdála být přešťastná:

„Hrabě Landa!“ zvolala. „Konečně přítel nějaký, který je mi rovný! Jak starý rod jeho je?“

„Ani nevím, asi dvě stě let.“

„Jenom? No, co činit! Už se těším. Kdy na zámek pojedeme?“

„Do večera je dost času,“ odtušil vmlouvavě.

„Dobře. Trochu si účes upravím,“ a Blanka povstala.

„A já ti půjdu obstarat nové večerní šaty.“

„Jak to myslíš?“

Notář začal již být nervózní:

„No, přece uznáš, že na večírek k hraběti nemůžeš jít v tomhle historickém kostýmu...“

„Není dost bohatý?“

„To neříkám, ale považ, jaká tam bude společnost, hrabě sám je velký elegán...“

Netrpělivě dupla:

„Když Albrecht z Valdštejna se za mne nehanbil, nemusí se ani hrabě Landa se svým dvě stě let starým rodokmenem!“ pronesla s mírným despektem.

Karas se rozhodl jednat rázněji:

„Blanko, měj rozum! Každá dáma tam bude mít moderní šaty, tak ty tam v těchhle nemůžeš, vždyť bys vypadala jako maškara!“

Tato slova se jí tak dotkla, že pronesla skoro plačky:

„Ani malé radosti mi nedopřeješ a teď ještě urážky?“ Povznešeně pozvedla hlavu: „Dobře – já tu být nemusím! Já ti odejdu!“ a vznešeně vykročila.

„Kam chceš jít, Blanko?!“ zvolal za ní ustrašeně.

Zastavila se na prahu a pronesla plačky:

„Domů – do obrazu!“ a pohodíc sukněmi, vešla do knihovny. Karas všecek zděšený se za ní rozběhl:

„Proboha – Blanko!“

Ale Blanka zamířila v knihovně již k prázdnému rámu. V té chvíli si notář teprve uvědomil, jak je mu tato záhadná, rozkošná dívka drahá. Dostihl ji a zadržuje ji před rámem, zaprosil:

„Blanko, nechod, prosím tě, zpátky do obrazu. Zůstaň u mne!“

Vytrhla se mu:

„Pust'! Já chci jít! Už mne nikdy neuvidíš!“

Zastoupil jí cestu, rozpřahuje ruce tak, aby nemohla vstoupit do rámu mimo jeho náruč:

„Nechod' tam! Tady to máš jistější. Jako obraz budeš třeba zase zakletá a budeš muset strašit...“

„Ať – já chci...! – S bohem!“

Vzal ji za obě ramena:

„Počkej chvilku, Blanko! Jak bys mi to mohla udělat? Pověz mi, proč chceš odejít?“

Hluboce vzdychla:

„Když mě tu nikdo nemá rád!“

Pohládl ji po vlasech, hlas mu zjhl:

„Ale co tě napadá, Blanko! Copak nevíš, jak tě miluji?“

„Dívka v modrém“ se dala do hlučného pláče, zatím co on tím něžněji pokračoval:

„No, proto přece nemusíš plakat! Odpusť mi, nechtěl jsem ti ublížit. Udělám všechno, jak budeš chtít, chci, aby ses tu cítila jako doma – hm – jako v obraze. K hraběti půjdeš ovšem tak, jak jsi – nějak to už dopadne...“

S úsměvem přes slzy mu mlčky přikývla.

„A na usmířenou mi dáš hezkou pusu, ano?“

Blanka byla na okamžik v rozpacích, Karas ji chtěl důkladněji obejmout, ale ona se mu jemně vyvinula a rázem všecka změněna s podivným úsměvem pronesla:

„Pozor, límec mi pomačkáš...!“

Všecek zmaten odstoupil a rozveselil se teprve, když večer vyběhli ruku v ruce z vily. Dívka byla v dychtivém očekávání zámecké slavnosti, které on se v duchu tak bál, že se neodvažoval ani na ni myslet. A proto tím raději se poddal jejímu dovádivému rozmaru.

„Zapřáhnuto jest?“ zvolala vesele, rozhlížejíc se před vilou.

„Všechno je připraveno v plném lesku, má paní!“

„Kolik koňův, dva, nebo čtvero vůz potáhne?“

„Čtvero ne, ale šedesát!“

Zastavila se v úžasu:

„Šedesát?“

Ukázal na svůj přepychový vůz, stojící u chodníku, a otevřel dvířka:

„Rač vstoupit do našeho vozu, líbí se ti?“

Ostýchavě přistoupila:

„Vůz to přesličný! Však jízdnicích pacholkův ani koňův nevidím!“

„Ty koně jsou uvnitř a vůz jezdí sám.“

Pohlédla na něho s nedůvěrou:

„Takových žertův nemiluji. Tvým kouzlům ošemetným život ne-
svěřím. Jinaký vůz mně najít rač s potahem koňským poctivým!“

Chtěl něco namítnout, ale pak vědom si svého slibu, toliko po-
vzdechl:

„To bude těžká věc...“ A dr. Jan Karas šel shánět drožku...

VI

Veliká slavnost, dávaná hrabětem Karlem Landou, byla na svém vrcholu. Ve velkém sále lučínského zámku se shromáždila vybraná maloměstská společnost. Byli tu starosta, městští radní, lékárník, několik bohatých obchodníků, dva továrníci, tři velkostatkáři, ředitel gymnázia a stařešina profesorského sboru, všichni se svými manželkami, nafintěnými dcerami a syny. Staříčkový farář se procházel mezi skupinami svých oveček, tu stojících, tu přecházejících nebo sedících na pohovkách. Místní básník – neb i takovýmto exemplářem se mohl Lučín pochlubit – s nápadně uměleckou kšticí pozoroval nebohé smrtelníky a zřejmě se nudil. Paní Smrčínská, která vyzdobila svou Slávinku jako „Spící krasavici“, rozmlouvala s inženýrem Čádkem doufajíc, že vbrzku se dostaví jí vytoužený „Princ z pohádky“, sice jen ve fraku a s cvikrem, který však na rozdíl od nejistého dnes království vládne zavedenou notářskou kanceláří.

Paní Smutná, podobající se spíše půvabné „Královně noci“, zastavila Kyliána, zasmušilého a prkenného podle tradice, vrozené všem zámeckým správcům a majordomům.

„Povězte mi, pane kasteláne, něco o tom obraze ‚Dívky v modrém‘,“ zaprosila s neodolatelným úsměvem. „Pan notář jej má doma už dost dlouho, ale nezdá se, že by se nějak nepříjemně projevovalo jeho zakletí. Viděl jste někdy toho upíra strašit?“

„Tedy, milostivá paní, snad ten upír je zvyklý pouze na zdejší zámecké prostředí,“ započal chmurným hlasem a pokračoval důrazně: „Jisto je, že při významných událostech se duch ‚Dívky v modrém‘ v tomto sále vždy zjevu-je-ééé...“ poslední slovo protáhl s hrůzou, neboť v té chvíli spatřil vynořit se z portiér „Dívku v modrém“...! „Dívku v modrém“, kterou zbožňoval jako obraz, o němž úmyslně rozšířil legendu prokletí, a nyní... Snad je to pomsta, trest záhrob-

ních mocností... S kastelánem Kyliánem se zatočil celý sál, že přelechl i hlas sluhy ohlašujícího:

„Komtesa Blanka z Bořitova, pan notář doktor Karas!“

Všech přítomných se zmocnilo vzrušení. Hrabě Kari, který ho-vořil právě s doktorem Pacovským a starostou, byl rovněž všecek užaslý vstupem Blanky, podobné vysněnému zjevu z minulých dob, který ocitnuv se v střízlivém prostředí dneška, se rozhlíží poněkud překvapen.

Hrabě zachytil kastelána, který vyděšeně couval.

„Kdo je to?“

„Upír! Upír!“

„Styd'te se, být opilý hned zvečera! Ať už vás nevidím!“ pronesl zlostně, a zatím co kastelán se dal na útěk, hrabě šel v ústrety Blance a Karasovi.

„Dobrý večer, pane notáři! Vítám vás, komteso. Velice mne těší, že vás poznávám. Jistě nejste zdejší!“ a dvorně se sklonil k ručce, již mu Blanka podávala k políbení.

„Komtesa je moje příbuzná z Helliandy...“ jal se vysvětlovat Karas s jistou samozřejmostí. „Včera přijela na návštěvu.“

„To je roztomilé.“ Hlas hraběte zněl přesvědčivě, zatím co místní básník se netajil svým nadšením, a když kdosi vedle něho šeptl: „Nádherná žena!“, dodal pln zápalu: „Jako obraz!“

„Odkud že je?“ vyzvídal pan lékárník.

„Neslyšel jste? Z Helliandy!“

„Z Helliandy? Prosím vás, kde to je?“ ptala se dychtivě paní radová.

Vdova po staviteli Rosůlkovi se povznešeně usmála:

„Ale, má drahá, vy nevíte, kde je Hellianda?“

„Vy ji znáte, milostivá paní?“ pan městský tajemník se vmísil do rozhovoru.

„Já sama ne. – Ale kdyby tu byl můj nebožtík muž – on tolik ces-toval, chudáček...“

Doktor Pacovský přistoupil:

„Snad nechcete říci, že váš pan manžel byl také v Helliandě?“

„Tak, abyste věděl, byl. Před smrtí mi odtamtud poslal pohlednici.“

„Chudáček...“ a Pacovský smutně pokývl hlavou.

„Ale nač ten kostým, prosím vás?“ paní lékárníková se zatvářila povznešeně. „Nejsme přece na maškarním plesu.“

„To bude asi poslední model večerní toalety z Helliandy,“ zaručoval si pan městský tajemník.

„Není špatný!“ paní důchodní pozorovala kriticky Blanku, za kterou se díval místní básník v extázi. „Zkusím něco takového. Myslím, že by mi to slušelo...“

Doktor Pacovský, stěží potlačuje smích, se obrátil na ředitele gymnázia:

„Co vy říkáte, pane řediteli, té Helliandě?“

Pan ředitel se vzpamatoval, nevěděl vůbec, oč jde, ale přece ředitel střední školy se nedá zahanbit!

„Hellianda?“ opakoval kantorským tónem. „Ale ovšem! To je ta známá neprozkoumaná země. Lidé prý tam žijí a oblékají se jako před několika stoletími.“

„Žijí i oblékají?“ básníkův zrak přelétl skupinu dam. „To se ta komtesa mezi námi asi cítí špatně!“

„Říkal jste, že je komtesa?“ naklonil se k němu velkostatkář Kubelka. „To by mně zajímalo!“

„Rozhodně závidím básníkům na Helliandě, že mají k inspiraci tak krásné ženy!“ povzdechl Lumír Lučinský.

Z jiného důvodu v té chvíli povzdechla i Blanka, neboť dámy Smrčínská, včetně Slávinky, a Smutná právě podnikly na ni společný útok.

„Kdekdo je tu vámi prostě okouzlen, komteso,“ zahájila taktickou ofenzívu paní Smrčínská, a obračejíc se ke Karasovi, dodala: „Dovolíte, pane notáři, odvedeme vám na chvíli vaši rozkošnou příbuznou.“

„Jakou to máte nádhernou večerní róbu. To jsou pravé perly?“
vyzvídala paní Růženka Smutná, udržujíc s nimi stejný krok.

Strategický plán paní Smrčínské se nyní prozradil:

„Slávinko,“ pravila dojemně mateřským hlasem, „smíš jít na chvíli s panem notářem na balkon.“

„Ano, maminko.“

Slávinka si poslušně odváděla překvapeného dr. Karase, jemuž paní Smrčínská povzbudivě pošeptala:

„To dítě má tak rádo večerní nálady...“

Paní Smutná zastavila se s Blankou a zadívala se žárlivě za odcházející Slávinkou a Karasem:

„Podívejte se, jak ta Smrčínská nastrkuje toho svého pulce panu notáři!“ zvolala pohněvaně. „Je to jenom z vypočítavosti a on to chudinka neví. Měla byste něco proti tomu udělat, jako dobrá příbuzná.“ Lehce se vypjala a pronesla záhadně: „Jsou ženy, které by ho skutečně uměly oblažit...“

Blanka ji s úsměvem přerušila:

„Klidna buď, před nimi ho uchráním!“

„Ó, my si tykáme? To je roztomilé!“ A paní Růženka byla roztomilost sama.

Paní Smrčínská, která s mateřskou něhou zpozvdálí pozorovala, kterak Karas cpe Slávinku cukrovím, se přiblížila k oběma ženám.

„Ah, ten náš pan notář je tak milý, že bych se do něho sama zamilovala, nemít dceru!“ a s nadšením kapitána Armády Spásy dodala: „Ale musíme myslet na štěstí svých dětí!“

Paní Smutná ignorovala tuto poznámku, prohlížeje si odborně šaty Blančiny:

„Mně zajímá ten brokát. Nádherný materiál.“

„Toho zlata a stříbra! Kdyby to všechno mělo být pravé!“

„To je pravé!“ odušila Blanka, která rovněž stále pokukovala za notářem.

„No, ovšem, to se dnes tak říká,“ přikývla paní Smrčínková. „Ale nejvíce se mi líbí tyhle krajky na límci. To je vidět ruční práce! Odkud je máte?“

„Z Helliandy...“

„To je asi trochu daleko. Škoda. Chtěla jsem si dát udělat takový kostým na sezonu. Jak dlouho se tu zdržíte?“

„Nevím, to na Janovi závisí.“

„Myslíte pana notáře?“ paní Smrčínková si změřila Blanku.

„Přijdu vás často navštívit, když vám to nebude vadit,“ vpadla do rozhovoru paní Smutná. „U nás se sejde zřídka kdy zábavná společnost!“

Blanka již nemohla zakrýt svou netrpělivost:

„Mně líto je. Jan a já, my dva doma sami nejraději dlíme!“

Paní Smutná se na ni překvapeně podívala, ale když pozorovala, že Smrčínková se již vzdálila a odpověď Blanky nezaslechla, odušila smířlivě:

„Promiňte, nevěděla jsem...“

„Omluv mne laskavě...“ A Blanka, podrážděna nepřítomností Karasovou, rychle odcházela.

Mladá vdovička přemítavě za ní pohlížela, a když zaslechla vedle sebe kroky a pootočíc se spatřila inženýra Čádka, svého věrného, ač platonického ctitele, prohodila:

„Mně se to s tou komtesou nechce líbit! Kde já jsem ji už viděla?“

„Zajímá vás tolik?“

„Všichni páni jsou za ní jako draví. A vy jste také takový! Vůbec si mne nevšímáte...“

„Snad je to trochu vaše vina, milostivá. Míříte ráda příliš vysoko...“

„Čím výš, tím líp!“

„Každý střelec vám potvrdí, že rovně před sebe je rána nejjistější!“ prohodil lesní inženýr s důrazem.

„Na to mám dost času,“ odušila vyhybavě a v očích se jí hněvivě zablýsklo, neboť v pozadí sálu zahlédla Slávinku Smrčínskou,

kterak již ve veselé náladě si přitukává koktejlovou sklenkou s notářem.

„Ať zůstaneme hodně dlouho svobodni!“ zvolala Slávinka rozjařeně.

„Copak máte proti manželství?“ tázal se dr. Karas překvapen tímto jablíčkem, tak daleko se odkutálivším od mateřského stromu.

„Manželství je pro mne sportem!“

„To se podívejme!“

„Podle mé zkušenosti jsou to vytrvalostní závody, a proto se ze začátku nesmí pospíchat.“

„Jak, to je váš názor?“ Pan notář se přímo vyděsil.

„Ano, ale neříkejte to mamince, je hrozně zastaralých názorů a nechápe, že dnešní mladá dívka vstupuje v manželství, až když již prožila svůj vlastní život – a má své zkušenosti právě takové, na jaké mívával až donedávna právo jenom muž!“ A Slávinka odběhla notáři, div že neporazila starého pana faráře, shovívavě se usmívajícího.

„Dítě, dítě...“

„Dítě!“ odrkl Karas. „Máte štěstí, pane faráři, že jste neslyšel mluvit to dítě o sedmé svátosti!“

„Má asi doma špatný příklad!“ mínil pan farář s lehkou ironií.

„Ale když už jsme tak u toho, nemohl byste mi poradit, důstojný otče?“

„Velmi rád! Chcete si zařídit rodinný krb?“

„Rád bych, jenomže nevím...“ Karas byl pln rozpaků. „Vy máte jisté zkušenosti z matrik... Jak to obyčejně dopadá, když je věkový rozdíl mezi manžely větší než obvykle...“

„To záleží na lidech. Kdo je starší?“

Za Karasem se poodhrnula záclona a u ní se objevila hlavička Blanky. Její tvář prozrazovala pohnutí...

„Ona,“ odpovídal Karas.

„O kolik let? Stává se, že i devět let nevádí!“

Karas si hryzl rty:

„A tři sta let?“

Farář se nechápavě podíval na notáře:

„Promiňte – tři sta let – to snad je žert?“

Hlavinka Blanky zmizela – dr. Karas s povzdechem odcházel – a staříčkový pan farář v údivu zkameněl...

Komtesa Blanka z Blanckenbergu stanula opodál živě se bavící společnosti a v zamyšlení nervózně drásala nehtíky krajkový šáteček. Z jejích neveselých myšlenek ji vyrušilo veselé oslovení doktora Pacovského, který doprovázen nezbytným přítelem, inženýrem Čádkem, k ní přistoupil.

„Dovolte, komteso, abychom složili vaší kráse nejhlubší poklonu.“

Ale komtesa s ledovým úsměvem procedila skrze zoubky:

„Račte se trochu obrátit, pánové, aby na mne nebylo vidět...“ Pánové uposlechli a Čádek přitom poznamenal:

„Vaše toaleta budí velikou pozornost.“

„Náš přítel mně však prozradil,“ započal doktor Pacovský přísně, „že nejste z Helliandy, komteso Blanko z Blanckenbergu. Víme, že jste zakletá ‚Dívka v modrém‘!“

A tu „Dívka v modrém“ spustila čistou moderní pražštinou:

„Tak, vy si mně budete ještě ke všemu dobírat!“ a podívala se úkosem za Karasem, jemuž paní Růženka Smutná s něžným úsměvem upravovala kravatu.

Blanka při tomto výjevu se rozzlobila a osopila se na pány, kteří ku podivu nad její moderní češtinou neprojevíli nižádné podivení.

„Teď už toho mám, pánové, plné zuby! Strýčku!“ obrátila se k lékaři. „Hned mě odtud odveď, já už dál nehraju!“

Teprve nyní se pánové poděsili.

„Pst! Ne tak nahlas!“ napomínal „strýček“.

„Přece nechcete nechat našeho kamaráda na pospas těm paničkám,“ přimlouval se inženýr Čádek.

„On mne nezajímá! Ale už mu nemohu lhát do očí. Když vidím, jak mi upřímně věří, jak mi na všechno nalít, propadla bych se studem. Jednou to musí prasknout a pak si bude o mně myslet, že jsem ho chtěla přebrat těm druhým!“

„Poslechni, nežárlíš?“ zeptal se Pacovský podezřívavě a šibalsky se na svou neteř usmál.

„Tomu se nesměj, já to myslím docela vážně!“

„Ale Vlasto, přece tu jsme ještě my. Dosvědčíme ti, že jsme tě sami přemluvili, abys ho vyvedla z těch nebezpečných pletich. Za to přece nemůžeš, že jsi náhodou tak podobná ‚Dívce v modrém!‘“

„Karas to pochopí. Rozumí žertu,“ přitakal Čádek.

„Už to právě není žert!“ Blanka stěží potlačila slzy a teprve při údivu obou pánů poznala, že se trochu podřekla. Rychle vysvětlovala:

„Nu, ano. Zamiloval se do mne doopravdy. A co já teď s ním?“ tázala se malomyslně.

„A tys zůstala docela chladná? Přiznej se!“

„Dejte mi všichni pokoj! Jste protivní!“ prudce se k nim otočila a chtěla odběhnout, když tu narazila na hraběte Karla.

„Neruším?“ tázal se Kari dvorně.

„Ani trochu, pane hrabě, komtesa nám právě vyprávěla o ženském umění klamat muže,“ zašpičkoval Čádek.

Vlasta se rázem přehrála v komtesu Blanku, ale když si ji hrabě odváděl, mezi úsměvem vyslala ještě výhružný pohled na Pacovského a Čádka.

„Nechtěla byste mi to opakovat, komteso?“

„Klidně... eh... srdečně ráda,“ opravila Blanka rychle své přeřeknutí a pokračovala dále ve staročeštině, „když přeješ si to.“

Hrabě Kari byl příjemně překvapen:

„Výborně! Budeme si tykat! Nač s tím otálet?“ a podáváje jí rámě, odváděl ji kolem paní Smrčínské, která právě vyslýchala Slávinku.

„Bylas hodná na pana notáře?“ tázala se dychtivě.

„Ano, maminko!“

„A co – vyjádřil se už?“

„Ano, maminko!“

Maminka zaplesala:

„Dítě, mluvíš pravdu? Tohle je nejšťastnější chvíle mého života.

A co ty jsi mu odpověděla?“

Slávinka po velkém duševním boji se konečně odhodlala:

„Ne, maminko,“ řekla poněkud zachvívajícím se hláskem.

„Jak to ne? Proč ne?“ Paní Smrčínková nechápala.

„Já chci ještě něco užít, než se vdám!“

„Tohle jsi mu řekla?“ vyrazila Smrčínková ze sebe.

„Ano, maminko!“

Smrčínková, konsternována, popadala dech a od další katastrofy zachránil ji kolem jdoucí sluha, nesoucí na podnose číše se šampaňským.

A dříve nežli ji paní Smrčínková jedním douškem vyprázdnila – Slávinka zmizela z jejího dosahu...

Mladá vdovička se nachýlila ke Karasovi:

„Gratuluji vám k vaší příbuzné, pane notáři.“

„Líbí se vám?“ tázal se, blaženě se usmívaje.

„Všem! Má největší úspěch z nás všech! Hrabě se do ní zamiloval na první pohled!“

Karas se rozzuřil:

„Co? Kde?“

Paní Smutná ukázala pohledem na Blanku sedící s hrabětem, jenž ji držel za ruku.

„Jen se podívejte! Právě teď ji asi žádá o ruku!“

Hrabě Kari sice o ruku nežádal, ale přece právě prosebně pronášel:

„Blanko, nechtějte, abych byl tak nešťastný...“

Záhadně se usmívala:

„Stejně budeš, kdo po tom touží, čehož nemá, nešťastný je. Kdo však toho, po čem touží, dobude, více nešťasten bývá...“

„Ale sluší jim to!“ poznamenala paní Růženka, usilovně přemýšlejíc, kde Blanku již viděla.

„Jen ať si se mnou nehraje!“ Karas zatínal pěsti.

„Snad byste jí nechtěl kazit štěstí? Je hezká jako obrázek!“

Trpce se zasmál:

„To máte pravdu! Jen až se hrabě doví, jak je stará!“

„Jistě ne víc než nějakých pětadvacet!“

„A několik k tomu,“ zasykl Karas.

„Vy přeháníte! Ale víte, že je podobná té dívce ve vašem obraze!“ poznamenala jakoby s radostí, že konečně se rozpomenula na to, kde již jedenkrát zahlédla podobu notářovy neteře.

Dr. Karas se ulekl:

„Kde? Na jakém obraze?“

„No, té vaší ‚Dívce v modrém‘ přece!“

„Té a podobná? No dovolte, abych se od srdce zasmál! Ha – Ha!“ pokusil se o cosi, co mělo být smíchem, zatímco na čele mu úzkostí vyvstávaly kapičky potu. Ale úzkost se ihned změnila v hněv, když pozoroval důvěrný rozhovor Blanky s hrabětem, který se snažil, aby se ukázal hodným pověsti svého předka od švališerů.

Paní Růženka Smutná neuvědomovala si snad, co se v notářově nitru děje, a proto pokračovala vesele:

„Vsaďte se! Já se na ni přijdu k vám podívat!“

„No, s bohem,“ prohodil vztekle, „eh – na shledanou! Já – ona je mi nevěrná!“ téměř záupěl, a zůstává paní Smutnou samu sobě, jako Othello spěchal mezi pány a dámami připravujícími se k tanci.

Hudba začínala hrát synkopované tango, když Karas přistoupil k Blance a hraběti:

„Pan hrabě promine – Blanko, jdeme!“

Usmála se na něho:

„Že tančit znáš, to nevěděla jsem.“ Obrátila se k hraběti: „Za dnešní kratochvíli díky přijmiž. Příští tanec tobě patří!“

Karel Landa se lehce uklonil:

„Srdečné díky, komteso!“

„Tvé rámě, Jene!“ A tak Jan Karas, odváděje Blanku, byl donucen jí nabídnout rámě.

„Jdeme hned domů!“ pronesl nasupen.

„Dříve si zatančíme. Já tři sta let v kole nebyla!“ odušila roztomile a vtom již z levé strany se před ní ukláněl pan městský tajemník:

„Komtesa dovolí...“

„Lituji, zadána jsem, vid' Jene?“

„Smím prosit k tanci?“ lučínský básník se hluboce sklonil.

„Komtesa je zadána!“ odsekl Karas a postavil se s Blankou k tanci. Objal ji, ale jakmile její tílko k sobě přitiskl, její široká sukně na druhé straně se nebezpečně zvedla. Zkoušel to jinak, ale bylo to ještě horší.

Showívavě se na něho usmívala:

„Odpusť, že prvně tančíš, nevěděla jsem.“

„Já umím tančit, ale ty tvoje nemožné sukně!“ zašeptal, mrače se.

„Trudný z toho nebuď, já povedu tě!“ a v ladném staročeském tanečním kroku ho vedla do středu tančících...

„Podívejte se, jak ta dáma z Helliandy tančí!“ upozorňoval pan starosta profesora Třasořítka, který v zamyšlení si popotahoval prošedivělou kozí bradku.

Stařešina profesorského sboru zapomněl, že mluví s panem purkmistrem a pohněvaně si na něho vyjel:

„Z jaké Helliandy? Co je to za nesmysl?“

„Tam ta notářova příbuzná je přece z Helliandy. Z té neprozkoumané země...“ ochotně vysvětloval starosta.

„Žádná Hellianda neexistuje!“ pan profesor Třasořítka se téměř rozkřikl. „To jste si asi spletl s Atlantidou! Máte štěstí, že vás nemám ze zeměpisu!“

Starosta mávl rukou. Kdopak by se s profesory zlobil! Ti byli, jsou a povždy budou nešťestím jiných, a proto raději pozoroval tančící komtesu z Blanckenbergu a pana notáře...

A to stálo opravdu za podívanou...!

Tančící páry ustávaly v tangu a obdivovaly se tanci Blanky, jež s nenapodobitelnou grácií tančila tak jako před třemi sty léty s Albrechtem z Valdštejna – jak to alespoň tvrdívala.

O panu notářovi se ovšem nemohlo tvrdit, že by byl tančil s grácií. Nebožák, snažil se napodobovat pohyby „Dívky v modrém“, ale tak neobratně, že záhy nadšení diváků se vyvrcholilo v bouřlivém potlesku. Teprve nyní si dr. Karas povšiml, když se vyděšeně kolem sebe rozhlédl, že s Blankou tančí sólo – ale Blanka se nedávala rušit, a tak jejich tanec pokračoval za neutuchávajícího potlesku dále...

VII

Ráno po plese je nejméně vhodná doba, abychom se zabývali případem Vlasty, neteře doktora Pacovského, a zvláště již proto, že právě onoho rána seděla jakožto komtesa Blanka z Blanckenbergu na pohovce v notářově knihovně a tiše plakala.

Dr. Karas si zatím držel hlavu v dlaních, a rozpomínaje se na své noční taneční vystoupení na lučínském zámku, s výrazem bezmezného a bezmocného zoufalství opakoval:

„To byla ostuda! To byla nehynoucí ostuda!“

Zastavil se u stolu a ve stavu sebetrýzně pokračoval:

„Jsem zničený člověk! Své poctivé jméno mám pryč, úctu, vážnost, klienty pryč, ani na ulici se teď nemohu ukázat, aby si na mne lidé neukazovali. Jediné, co mohu, je sebrat se a odejet někam do – Helliandy...“

Bolestně záúpěl: „Moje stará, ctihodná kancelář se musí zavřít, protože žádný slušný člověk už nepřekročí...“

V jeho slova zazněl posměšně zvuk zvonku.

Karas horečně poslouchal, pak vyjel:

„Slyšelas? Někdo jde! Co mi ještě chtějí?“

Blanka vstala a jala se naslouchat. Notář k ní rychle přistoupil a netrpělivě ji vybídl:

„Blanko, jdi na chvílečku do ložnice – ať tě tu v tom kroji nevidí...“ a zatím co dívka ho uposlechla, rychle si oblékal kabát.

V hale se zatím Houzvička hádal s mladým elegantem, který tak jako četní jiní zcela propadl osobité kráse a půvabu „Dívky v modrém“. A aby hned druhého dne se mohl k ní přiblížit – nu, právě proto se dohadoval s notářovým faktótem.

„Opakuji vám, mladý pane, že pan notář nechce žádný pokoj pronajmout. Musel bych o tom vědět.“

„Jen jděte a ohlaste mne! Známe se s panem doktorem z včerejšího večírku u pana hraběte.“

„Jak račte. Počkejte okamžik, prosím!“ a Houžvička uctivě zaklepav na dveře knihovny vklouzl dovnitř. V té chvíli se elegantek, schovávající stále cosi za zády, rychle rozhlédl, pak pootevřel dveře do ložnice.

Blanka měla právě čas odskočit od dveří, u kterých naslouchala, ale se svou obvyklou duchapřítomností se zatvářila nanejvýše překvapeně.

„Pardon, madame!“

„Přeješ si? Ve dveřích jsi se zmýlil!“

Elegantní mladík postoupil o krok a chvatně, stručně – zato však vášnivě odvětil:

„Naopak, tyto jsem právě hledal,“ a současně se objevila jeho druhá ruka, v které měl za zády schovanou kytici, již s grandézou podal Blance. Ta udiveně pohlížela na květy:

„Jak? Neznám tě!“

Stále stoje ve dveřích, mluvil vášnivě, chvatně a tlumeně: „Ale já vás, komteso. Včera večer u hraběte. Celou noc jsem nemohl spát. Ráno jsem zjistil, že vás šíleně miluji. Jsem syn zdejšího lékárníka, zahrnu vás přepychem... Musíme se vidět hodně často!“

„Ale, pane...“

„Buďte klidna, všecko zařídím. Před strýcem ani muk – všecko byste pokazila!“ a již rychle ustoupil do haly, zavíraje za sebou dveře.

Blanka osaměla. Uprostřed ložnice se zastavila s kyticí v náručí a nevěděla, co s ní. Dala se do smíchu...

Dr. Karas vyšel s Houžvičkou do haly a mrzutě oslovil mladého elegantka.

„Je mi líto, pane, ale nemám v úmyslu pronajmout žádný pokoj!“

„Děkuji. Přijdu se zeptat jindy,“ zněla rozhodná odpověď.

„Ale to je zbytečné!“

„Třeba si to rozmyslíte.“

„Ani mi to nenapadne...“

„Člověk nikdy neví...“ Elegánova tvář se rozzářila nezlomným úsměvem.

Notář mávl bezmocně rukou a vyměnil s Houžvičkou pohled, který nevěstil nic dobrého. Pak se vrátil do knihovny, zatím co malý Houžvička velmi energicky vyprovázel elegána ze dveří.

V předsíni, kterou procházel, spatřil s přehnanou agrární elegancí oblečeného velkostatkáře Kubelku, který právě vyjednával s paní Otylí, šermuje velkou, v papíru zabalenou kyticí bílých lilí.

„Jsem velkostatkář Kubelka a jdu za panem notářem v záležitosti...“

„Pozdě, pane... pokoj už je zadán...“ vpadl mu významně do řeči kolem jdoucí syn lékárníkův.

„My nic nepronajímáme!“ pohoršeně se ohrazovala paní Otylie.

Elegánek div že nepoklepal velkostatkáři na rameno:

„Však si rozumíme! Nebud'te nešťasten, příště se to povede vám! Na shledanou, paní!“ a vítězně si pohvizduje, odešel.

Pan velkostatkář se nafoukl, zahleděl se za ním, pak tázavě se podíval na notářovu hospodyni. Oba pokrčili rameny.

„Jdu v záležitosti poslední vůle.“

„Prosím, pane velkostatkáři, já hned dojdu pro pana notáře. Je nahoře v knihovně,“ rozplývala se paní Otylie. „Poslední vůle má být vždycky pro všechny případy.“

Pan Kubelka přikývl:

„Ovšem, jistota je jistota. Člověk je mnohem klidnější, když ví, do jakých rukou padne těžce nastřádaný majetek.“

„A příbuzní jsou také pak mnohem klidnější,“ doplnila hospodyně s pochopením.

„Ne, příbuzní nemusí nic vědět,“ opravil ji. „Jsou-li nejistí, nejvíce si člověka váží. Jsou úslužní a pozorní a to je docela příjemné. Ano, jen ať jsou neklidní,“ škodolibě se usmál a paní Otylie mu uznale složila poklonu:

„Je vidět, že pán se dobře vyzná v lidech. Proto je – pan velkostatkář;“ a zatím co Kubelka se ošívá příjemným šimráním, které necítil již od dob, kdy v „anno dazumal“ zasedal v parlamentu, hospodyně dodala: „Teď snad už bych přece jen měla dojít pro pana notáře...“

„Jen se neobtěžujte, paní. Dojdu si tam sám. Chci s ním důvěrně pohovořit,“ a šel ke schodům, na kterých se právě objevil sám notář Karas, přilákaný hlasitým rozhovorem.

„Dobrý den. Mám to potěšení...“

„Jsem velkostatkář Kubelka. Známe se z včerejšího večírku u hráběte...“

Notář vyměnil s ním stisk ruky a ukázal mu na dveře pracovny:

„Ano, ovšem, promiňte... Zcela jasně se pamatuji.“

„Výborně!“ pan velkostatkář se zachichtl.

„Prosím...“

„Okamžik,“ – Kubelka, sotvaže se ocitl v Karasově pracovně, rozbalil kytici –, „jen vteřinku,“ řekl a pečlivě složil hedvábný papír, zastrčil špendlík do klopky kabátu a podal notáři lilie. – „Prosím!“

„Ó, to snad nemuselo být!“ upejpal se dr. Karas.

„Jen si vezměte ty květiny! Nejsou pro vás!“

„Ne?“

Kubelka vtiskl Karasovi kytici lilií do ruky:

„Malá pozornost komtese Blance.“

„Říkal jste cosi o poslední vůli...“

Velkostatkář se mazaně usmál:

„Tu jistě udělám, ale napřed musím získat toho, komu chci odkázat svůj majetek.“

„A to má být?“

„Slečna komtesa.“

Karas zůstal chvíli stát, a drže v náručí lilie, díval se na tuto živou bečku agrárního sádla.

„A tak!“

„Je vám to jasné?“

„Ani trochu!“ přikývl notář.

Tu pan velkostatkář položil mu ruce na ramena a započal bodře:

„Mluvme k sobě jako muž k muži! Jdu vás požádat o ruku komtesy. Včera jsem k ní zahořel pozdní láskou. Nevadí mi její výstřední kostým. Její krása mne okouzila a její šlechtický původ je právě to, co ještě chybí k mému majetku. Teď už rozumíte?“

„Docela,“ přikývl dr. Karas.

„Souhlasíte?“ tázal se velkostatkář dychtivě a usedl.

Dr. Karas zatím tiskl lilie a rozpačitě zašeptal:

„Promiňte, ale přišlo to tak náhle...“

Tou dobou v lučínském zámku kastelán Kylián se dušoval: „Na mou duši, pane hrabě, neopil jsem se. Věřte mi to. Já bych se přiznal, kdyby to byla pravda...“ A když Karel Landa na něho nedůvěřivě pohlédl, pokračoval: „Vymyslel bych si třeba, že to bylo z radosti nad vaším příjezdem, to byste mi přece jistě uvěřil...“

„To jistě,“ zaznělo ironicky, ale kastelán toho nedbal.

„No, tak vidíte. Ale já jsem docela vážně myslel, že přišel ten upír! Komtesa Blanka je tak podobná ‚Dívce v modrém‘, že je to neuvěřitelné! Zním přece ten obraz – nazpaměť.“

„To je ten váš oblíbený zakletý obraz?“

„Ano, pane hrabě, račte se přesvědčit na vlastní oči, když mi nevěříte! Je v úřední úschově u pana notáře Karasa.“

Vzpomínka na rozkošnou notářovu neteř zvýšila Kariho zájem:

„Tam, co bydlí také komtesa? To není špatný nápad! Mohli bychom alespoň porovnat obě podoby...“

A Blanka, když o hodinu později zahlédla z okna příjíždějící přepychovou limuzínu hraběte Karla Landy, ihned pochopila, kolik uhodilo...

Rychle odskočila od okna a běžela do knihovny...

Notář dr. Karas, když byl vypoklonkoval pana velkostatkáře Kubelku a odbyl projednávání jakési pozůstalosti, chystal se právě zajít k Blance. V hale se střetl s hrabětem, jehož jako stín následoval kastelán Kylián.

„Odpusťte, pane hrabě, že vás nemohu přivítat lépe, nečekal jsem vaši návštěvu...“ omlouval se domácí pán.

„To není návštěva, milý pane notáři, jeli jsme kolem a tak mi napadlo podívat se na ten portrét ‚Dívky v modrém‘, který mám u vás v úschově...“

Karas se tak zděsil, že ani nezahlédl nahoře na schodech Blanku, která usilovně přemítala, zatím co hrabě Kari pokračoval:

„Kastelán tvrdí, že je nápadně podobná vaší komtese Blance – to bude přece zajímavé porovnání...“ Pak vzal od Kyliána rozbalenou kytici a otázal se: „Je komtesa doma? Chtěl bych – jen malou pozornost pro ni...“

Karas cítil, že je zle. Všecek popleten snažil se skrýt svoje velké rozčilení:

„Děkuji, bude nahoře, zavolám ji, ale zatím vás uvedu...“

„... k obrazu ‚Dívky v modrém‘,“ přerušil ho hrabě, „když budete tak laskav. Prohlédnu si jej zatím. Kde jej máte – nahoře?“

„Ano – totiž – není tam...“ Karas zmaten přikývl a trnul úzkostí.

Hrabě stojící již na schodech se obrátil:

„A kde je?“

„Já nevím!“ Karas bezmocně pokrčil rameny, jako by hledal pomoci vyšších sil ze záhrobí.

„No, přece víte, kam jste jej dal postavit?“ ptal se hrabě již trochu netrpělivě.

„Do knihovny!“ notář mechanicky ukázal vzhůru.

„A přemístil jste jej někam?“

„Ne...“

„Tak tam musí být!“ a hrabě počal vystupovat po schodišti. Karas zaúpěl:

„Pane hrabě, prosím vás, nechtějte jej vidět!“

„Snad mi dovolíte, abych se podíval na svůj majetek!“

„Varuji vás! Copak nevíte? Ten obraz je přece zakletý!“

Kastelán Kylián se usmál na hraběte:

„To se ovšem jenom povídá...“

„Já jsem vás varoval,“ povzdechl Karas, utíraje si zpcené čelo tak, jako by stoupal do šestého patra. Před knihovnou se zastavil. Musel si dodat odvahy, nežli nahlédl otevřenými dveřmi do knihovny. „Teď je konec, teď to praskne,“ zašeptal. Ale tu přímo zkameněl úžasem, neboť kastelán již odhrnul roušku, zastírající obraz – a z těžkého zlaceného starobylého rámu se usmívala na přítomné svým záhadně zasněným úsměvem – „Dívka v modrém“...

Dr. Karas potácivě postoupil kupředu...

Kastelán nadšeně hladil rám:

„Můj miláček! Teď už tě neopustím!“

Hrabě Kari zálibně poodstoupil, aby mohl obraz lépe pozorovat.

„Překrásný portrét! A ta podoba je opravdu úžasná!“ otočil se ke Karasovi, který nevěře svým očím, zoufale vrtěl hlavou. „Pane notáři, zapomněl jste mne ohlásit komtese. Že ji prosím, aby přišla na okamžik sem. Rád bych ji viděl před tím obrazem.“

„Ano – hned zavolám...“ vypoťácel se z knihovny do ložnice, kde v poslední naději rozčileně počal hledat a tlumeně volat:

„Blanko! Jsi tu někde? Proboha, ozvi se mi!“

Mrtvé ticho bylo mu odpovědí...

Otevřel koupelnu, vběhl do haly a zoufale volal dolů:

„Paní Otylie!!“

„Copak?“ hospodyně vyšla z kuchyně a pohlédla nahoru.

„Neviděla jste někde komtesu Blanku?“

Zavrtěla hlavou:

„Je nahoře – v ložnici!“

„Není tu! Nešla někam z domu?“

„To bych ji přece viděla. Jen se podívejte nahoru. Přeci nemohla zmizet!“

„Už asi ano...“, tragicky povzdechl a zdrcen se vrátil do knihovny. Hrabě s kastelánem v očekávání se k němu obrátili.

„Odpustte mi, pane hrabě, jsem dnes nějak nesvůj...“, omlouval se roztržitě. „Úplně jsem zapomněl, komtesa Blanka dnes ráno odjela...“

„Tak náhle? A kam?“ otázal se hrabě s údivem.

Dr. Karas přistoupil k zlacenému rámu a s pohledem na obraz řekl s povzdechem:

„Do – Helliandy! Měla cosi neodkladného...“

„To je mi líto! Opravdu!“ hlas hraběte zněl srdečně. „Byl bych ji rád alespoň ještě jednou viděl... Pak tedy prominete, že jsme k vám tak vtrhli. A ten obraz zde vám jistě zabírá mnoho místa...“

„Ne – ani trochu...“, namítl horlivě notář.

„Děkuji vám za ochotu, ale vezmu si jej do zámku. Pan kastelán to ihned zařídí...“

Pan kastelán Kylián nadšeně přikývl a již utíkal ze dveří.

„Bude mi alespoň připomínat vaši krásnou příbuznou,“ usmál se hrabě dvorně.

„Jak si přejete, pane hrabě,“ řekl Karas zdrceně.

„Na shledanou...“

Hrabě Karel Landa odešel – ale dr. Karas si ani neuvědomil, že by ho měl jít doprovodit. Sám a sám zůstal před obrazem „Dívky v modrém“... Po chvíli zvolna k němu došel, a zastaviv se, smutně se zahleděl na dívčí tvář nezměněně se usmívající a vyčítavě zahovořil:

„Blanko, proč jsi mi odešla zpět do obrazu, jak jsi mi to mohla udělat? Vždyť jsi věděla, jak jsem tě měl rád!“

„A už nemáš?“ zaznělo tiše.

Trhl sebou a ohlédl se, kdo by to byl mluvil. Pak pomysle si, že to byl pouhý přelud, znovu se zadíval na měkce osvětlený obraz a řekl něžně:

„To víš, že ano. Vždycky tě budu mít rád. Ale živou jsem tě měl nejraději. Naučila jsi mne milovat ženu s celou její nestálostí a s rozmary, které neustále udržují mužovu pozornost. Miloval jsem tvůj smích, střídající se s pláčem jako dubnové počasí. Ono je to moc hezké, taková živá žena...“ dojatě přiznával, „člověk nikdy neví, na čem je, a zaručeně se nenudí... A – teď je po všem...“ hrozně smutně si povzdechl.

„Ty jsi se hodně změnil, Jendo, gratuluji!“ zaznělo od obrazu. „Ale mně se vedlo také tak...“

Dr. Karas vytřeštil oči. Nemohl chápat, že by obraz mohl mluvit. Stiskl spánky v obou dlaních, a když je povolil, opět slyšel:

„Já jsem se totiž, do tebe, Jendo, zamilovala.“

Nyní již počal mít o sebe strach. Zavrtěl hlavou a zašeptal, přistupuje těsně k obrazu:

„Pro pána – já mám halucinace!“

„Nedělej, že se divíš, víš o tom dobře...“ a mladistvá dívka v hnědavém moderním kostýmku přistoupila z druhé strany těsněji k obrazu a něžně promluvila skrze plátno ke Karasovi: „Chtěla jsem si s tebou jenom hrát a prohrála jsem. S takovými věcmi nejsou žerty. Teď jsem zamilována a není mi pomoci.“

„Blanko, miláčku, myslím, že jsem blázen, ale ať, stojí to za to!“ a Jan Karas dojat, políbil obraz na ústa.

Dívka políbila obraz z druhé strany, právě v těch místech, pak se trochu odklonila a s přivřenýma očima šeptala dále:

„Miluji tě celým srdcem, ačkoliv vím, že beznadějně. Miluji tě proto, že nemáš žádné chyby ostatních mužů. Nehádáš se, nerozčiluješ se pro každou hloupost, nejsi sobecký a ješitný. – Máš vždycky vlídný úsměv, a když já třeba něco opravdu – provedu, neumíš se dlouho hněvat... Vidíš, že uvažuji moudře. Jsi ideální milenec – pro celý život...“ zakryla si rukama oči. „Škoda, že je teď po všem. Ale to jsem si zavinila sama. A proto už mne nikdy neuvidíš! S bohem, Jendo, a odpusť mi...!“

Zatím co dívka mluvila, vstoupili do knihovny dva nosiči, zjednaní kastelánem Kyliánem. Chvíli pozorovali dívku a notáře, zasněně naslouchajícího, kteří jejich přítomnost vůbec nevnímali. Nosiči se mlčky dorozuměli: ti dva jsou asi blázni, a tak každý z jedné strany se chopili zlaceného rámu...

Dr. Karas zasněně hleděl na „Dívku v modrém“. Náhle obraz se tiše odsunul a on před sebou spatřil tutéž dívku v moderním kostýmku. A tato dívka měla ručky na očích a plakala!

Zamrkal a vykulil oči... Dívka sňala ruce a otřela si oči.

Nyní i ona spatřila ji pozorujícího Karase a mimovolně nastavila loket, jako by očekávala potrestání.

Usmívající se Karas rychle stáhl tvář a nutil se do přístnosti:

„Blanko, co je to zase?“

„Já se nejmenuji Blanka, já se jmenuji Vlasta,“ doznávala provi-nile.

„Tak ty nejsi z obrazu?“

„Ne, z Prahy,“ řekla pokorně.

„A nejsi komtesa?“ Karasův údiv se stupňoval.

„Jsem obyčejná studentka kulturní historie.“

„A tvá staročeština?“

„To je můj koníček.“

Karas byl překonán:

„Tak a teď mi snad řekneš, proč jsi se mnou sehrála tu celou komedii?“

Vlasta sklonila hlavinku...

Doktor Pacovský s inženýrem Čádkem vstoupili do haly Karasovy vily.

„Tím jsi vinen ty!“ rozčiloval se Čádek.

„A to se podívejme, koho napadlo telefonovat Vlastě o radu, jak zachránit Karase před nástrahami těch paniček?“ opáčil doktor svým výsměšným hlasem.

„Ano, to jsem byl já, protože tvoje neteř je nejchytřejší děvče, jaké jsem kdy poznal. Ale ty jako strýc jsi měl rozvážit, kam to může vést! Je to přece dívka a tím se úplně znemožnila tady ve městě!“

„Nebyla tu dříve, nebude ji to mrzet ani teď!“

Dva nosiči se objevili na schodech, snášejíce obraz. Paní Otylie nad nimi bděla. Houžvička obskakuje, přihlížel.

„Podívej se, obraz už odnášejí!“ zvolal Čádek polekán.

„Tak jsme přišli pozdě. Teď se to prozradí!“ povzdechl lékař.

„Dejte pozor! Otlučete nám všechny rohy!“

Dr. Pacovský zarazil hřímající hospodyni:

„Kde je slečna?“

„Komtesa?“

„Žádná komtesa!“ opravil ji Čádek.

„Moje neteř!“ zdůraznil doktor.

„Vaše?“ udivila se paní Otylie. „Já znám jenom neteř pana notáře!“

„Neznáte ji vůbec!“

„Tohle mně, pane inženýre!“ rozkohoutila se hospodyně.

„Znáte jen mou neteř Vlastu!“

„Tu jsem nikdy neviděla!“

Lékař se rozčilil:

„Ale to je chyba! Tu jste právě měla vidět! Vy máte hlídat každé hnutí v domě svého pána!“ a nedbaje jejího uraženého pohledu, udeřil na Houžvičku, který zvědavě přistoupil a naslouchal:

„A ne aby pan Houžvička sem klidně přivedl děvče bez vašeho vědomí!“

Paní Otylie zdrtila notářovo faktótum pohledem:

„Do kanceláře?“

„Ne! Do obrazu!“ bránil se Houžvička.

„Tím hůře!“ poznamenal Čádek.

„Ale vždyť vy jste mne k tomu sami, pánové, přemluvili.“

„Ale vy jste nám to měl rozmluvit – takový nesmysl – takový seriózní člověk!“ huboval lékař.

„Najednou!“ urazil se Houžvička.

„Já se vám divím!“

„Když ona je taková hezká,“ povzdechl si malý stařík.

Nosiči, kteří opatrně a s velkými potížemi vynášeli obraz ze dveří, byli zastaveni paní Smutnou.

„Počkejte, neodnášejte ten obraz!“ a vdovička vystoupila na špičky a zvolala přes obraz do haly:

„Kde je komtesa?“

Inženýr Čádek pozdravil a s trochu zlomyslným úsměvem řekl:

„Přišla jste pozdě, milostivá – komtesa už není!“

Paní Růženka Smutná ustoupila ke stěně, ale nosiči nemohli přesto projít. Zatláčili ji tudíž zpět, ale vdovička ukázala na obraz „Dívky v modrém“:

„Pust'te mne dovnitř! Musím si je porovnat!“ a zamávala na Čádku. „Pane inženýre, tady něco nesouhlasí!“

Paní Otylie přistoupila k oběma pánům:

„Pánové, o čem se tu vlastně mluví?“ tázala se starostlivě.

Čádek se k ní obrátil:

„Že komtesa Blanka, kterou znáte – je slečna Vlasta, kterou...“

„... neznám!“ doplnila s důrazem.

„Ale vždyť ji znáte!“ vpadl dr. Pacovský netrpělivě.

„Neviděla! Neznám!“ zněla tvrdohlavá odpověď.

Pacovský se rozčilil:

„Paní Otylie! Blanka a Vlasta jsou jedna a táž osoba! A tato jedna a táž osoba má ráda vašeho pána!“

„No tak je to v pořádku!“ oddychla si paní Otylie.

„A není!“ paní Smutná se rozhořčeně natahovala přes obraz, který ji nyní tlačil ke druhé zdi. „Hlavní slovo bude mít doktor Karas! A já myslím...“

„Myslím, paní, že budete muset jít ven,“ nosič si odplivl. „Nedá se nic dělat!“

„To jsou způsoby!“ odfrkla si uraženě paní Růženka.

Vtom Karas chvatně běžel ze schodů, následován Vlastou. Všecek rozčilen se zastavil u svých dvou kamarádů:

„Pojďte se mnou! Hned!“

„Teď to uslyšíte!“ zajásala paní Smutná, třebaže ji nosiči obrazem tlačili k východu.

„Kam máme jít?“ tázal se doktor Pacovský zaraženě.

Karas rozhodně vzal Vlastu za ruku a k všeobecnému údivu pravil krátce:

„Za svědky!“

„Slyšela jste, milostpaní?“ zvolal Čádek vítězně na paní Smutnou do předsíně. A tentokráte paní Růženka ani nemohla odpovědět, neboť nosiči ji obrazem vytlačili až ze dveří... a pak zamířili zahradou k brance...

„Dívka v modrém“ se vracela do lučínského zámku... Vlasta s Karasem vyšli zavěšeni z vily, Pacovský s Čádkem je oficiálně následovali.

Houžvička s paní Otylí se dojatě za nimi dívali...

Před vilou přistoupila paní Smutná ke Karasovi a pravila s úsměvem:

„Jsem ráda, že vám jako dobrá přítelkyně mohu první blahopřát...“ podala mu ruku a obrátila se k Vlastě: „Přeji vám hodně štěstí, komteso!“

„Děkuji, milostivá paní,“ Vlasta se mile usmála, „ale velice mne potěšíte, když mně budete říkat prostě paní Karasová!“ Šťastná dvojice odcházela – paní Smutná zesmutněla... Inženýr Čádek s doktorem Pacovským k ní přistoupili a vzali ji mezi sebe. Čádek jí nabídl rámě a pravil s důrazem:

„Tak nebuďte už smutná!“

Pacovský se na Čádku udiveně podíval, ale ten usmívaje se stiskl loket svůdné vdovičky. A paní Růženka se rozzářila a přivinula se k Čádkovi...

Na rtech doktora Pacovského pohrával úsměv – shovívavý úsměv. Díval se před sebe a v mysli vybavovala se mu známá slova:

„Spojí-li se dva partajníci, vzejde z toho velká lumpárna, spojí-li se dva autoři, vznikne z toho nový film, když se dva advokáti spojí, přijde někdo o dědictví, ale když se naleznou dvě srdce, vznikne – Láska!“

* * *

Karas s Vlastou se maně zastavili a zahleděli se k zahradní brance... Nosiči s obrazem jí právě procházeli. Karas se pohledem a pokynem ruky loučil s „Dívkou v modrém“...

A netoliko jemu, ale i všem ostatním se zdálo, že komtesa Blanka z Blanckenbergu, nezapomenutelná „Dívka v modrém“, se usmála a rovněž pokynula na rozloučenou svým krajkovým šátečkem...

KONEC

Felix Achilles de la Cámara
Dívka v modrém
Satirický román

Fotografie na obálce z filmu Dívka v modrém
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 24. 3. 2023

ISBN 978-80-274-3158-8 (epub)
ISBN 978-80-274-3159-5 (pdf)
ISBN 978-80-274-3160-1 (prc)